

bel

- 10 -

1983.09.18.

sb0014 4 130 mtib1017 /embargó 20 óráig!/
finn szakszervezeti küldöttség látogatása magyarországon

1983. szeptember 18. - a szot meghívására vasárnap budapestre érkezett a finn szakszervezetek központ szövetsége /sak/ küldöttsége pertti viinanen elnök vezetésével. a küldöttség megbeszéléseket folytat magyar szakszervezeti vezetőkkel a finn és a magyar szakszervezetek munkájáról, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről.

a küldöttséget gáspár sándor főtitkár, és a szot-titkárság tagjai fogadták a ferihegyi repülőtéren. /mti/

mi/sa sl hgy
18.19 180983 0540

..-

sb0015 4 180 mtib1019

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke

1983. szeptember 18.

sb0001 elutazott hazánkból az indiai ...
sb0002 nyitrai ferencné madridba utazott
sb0003 a bkv közleménye
sb0004 ifjúsági nap szombathelyen
sb0005 vasárnapi szállítások
sb0006 időjárásjelentés
sb0007 soproni idegenforgalom
sb0008 állt a vásár /1. rész/
sb0009 állt a vásár /2. rész/
sb0010 nationalita:tentag
sb0011 a fővinform jelenti
sb0012 időjárásjelentés
sb0013 seregi lászló jubileuma
sb0014 finn szakszervezeti küldöttség
sb0015 tartalomjegyzék

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: halasi györgy

- v é g e -

/mti/ sa
18.25 180983 0703

MK

..-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1983. szeptember 19.

bel

h é t f ő

sb0001 4 130 mtib1001

fneb-vizsgálat a budapesti üzemegészségügyi ellátásról

1983. szeptember 19. - fejlődött-e az elmúlt években budapesten az üzemi egészségügyi ellátás? mennyire hatásos a gyógyító és a megelőző munka? - elsősorban ezekre a kérdésekre keresnek választ a fővárosi népi ellenőrök a napokban megkezdett vizsgálat során.

az üzemi egészségügyi ellátás felméréséről a legutóbbi ülésén döntött a fővárosi népi ellenőrzési bizottság. az elfogadott program szerint a népi ellenőrök a vállalatok, üzemek, valamint az integrációt irányító kórház-rendelőintézetek illetékeseit egyaránt felkeresik. ellenőrzik, hogy mennyire szervezettek az egészségügyi szűrővizsgálatok, milyen eredményességgel végzi a rehabilitációt az üzemegészségügyi szolgálat, történtek-e intézkedések az üzemi balesetek, a foglalkozási megbetegedések, a munkahelyi ártalmak megelőzésére, megszüntetésére.

vizsgálják majd az üzemorvosok kapcsolatát a szakorvosi rendelőintézetekkel: azt, hogy a rendelési idő igazodik-e a dolgozók munkahelyek közegészségügyi ellenőrzése. a népi ellenőrök igyekeznek összegyűjteni az egészségneveléssel, a felvilágosító munkával kapcsolatos tapasztalatokat, s azt is: a szakmai ártalmak megszüntetése érdekében tett üzemorvosi javaslatokat, kezdeményezéseket hogyan valósítják meg a vállalatok vezetői. ellenőrzik például, hogy az új anyagok felhasználásakor, új technológiák bevezetésekor, a beruházások tervezésekor kikérték-e az egészségügyi szervek, valamint az üzemorvos véleményét.

a kórház-rendelőintézeteknél és a fővárosi tanács egészségügyi főosztályánál elsősorban az üzemegészségügyi ellátás irányításáról tájékoznak. választ várnak egyebek között arra: milyen gyakran végeznek helyszíni ellenőrzést, kérnek tájékoztatást.

a vizsgálat tapasztalatai alapján a budapesti üzemi egészségügyi ellátás helyzetéről előreláthatólag az év végén foglal állást a fővárosi népi ellenőrzési bizottság. /mti/

sr/mi/ag/gw hgy
00.10 190983 2019

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

jobb ellátás, kulturáltabb boltok - kisiparosok, magánkereskedők az 1. kerületben

1983. szeptember 19. - míg korábban évente 10-15-el nőtt a kisiparosok száma az 1. kerületben, addig az utóbbi másfél esztendőben csaknem nyolcvanán kezdtek meg tevékenységüket. kedvező jelenség, hogy az iparjogositványt kérők között - az eddigiektől eltérően - sok a fiatal. sajnos több esetben a vállalkozók kellő megfontolás nélkül kérnek működési engedélyt, s később megdöbbenve magukat, elállnak az ipar gyakorlásától. a beadványi illeték felemelésével valószínűleg csökkenne az ilyen elszármított kérelmek száma - hangoztatták a helyi tanács végrehajtó bizottságának a közelmúltban tartott ülésén.

a lakosság színvonalasabb ellátása érdekében több magánkereskedőre lenne szükség a városrészben, ám a vállalkozók egy részének nem tud helyiséget adni a tanács. a jelentkezők többsége a könnyebb vagy nagyobb jövedelmet ígérő szakmákat választja, s - a lakosság által igényelt - élelmiszer, papír-írószer, vagy rövidáru üzlet nyitására nincs vállalkozó. a tapasztalatok arról tanuskodnak: a már működő magánkereskedések színesítik az áruválasztékot, jól egészítik ki a kerület üzlethálózatát. a várt - az árakat is befolyásoló - verseny azonban még egyik szakmában sem alakult ki.

a bérletbe adott, korábban gazdaságtalanul üzemelő egységek - illatszert, dohányt, népművészeti és ajándék illetve háztartási boltok - forgalmát növelték a vállalkozók, gazdagabb lett ezeknek az üzleteknek az áru kínálata. a jövőben - a kényeszerű munkaerőhiány miatt is - várhatóan az iparcikk szakmában adnak bérbe újabb egységeket. a szerződéses formában működő vendéglátó egységekben - 28 van belőlük a városrészben - a tapasztalatok szerint kevésbé javult az ételek minősége és választéka. az üzletek jelentős része a

jogos lakossági kívánalmakat figyelmen kívül hagyva többnyire „extra ételeket”, - és ennek megfelelő árukat „kínál”, ezért is szükség lenne arra - figyelmeztettek a végrehajtó bizottság ülésén - hogy az új szerződések megkötésekor a vállalatok az adott egységek jellegét, tevékenységének főbb formáit is rögzítsék. /mti/

na/ag/gw hgy
00.10 190983 2148

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

etnológiai társaság alakul budapestben

1983. szeptember 19. - szerdán tartja alakuló ülését a budapesti belvárosi művelődési és ifjúsági ház konferenciatermében a magyar etnológiai társaság. megalakulását három tudományos bázis, az mta néprajzi kutatócsoportja, az mta orientalisztikai munkaközössége, valamint az eötvös Loránd tudományegyetem folklór tanszéke támogatja.

a társaság kettős feladatot vállal magára. tudományos konferenciák mellett ismeretterjesztő előadásokkal, filmvetítésekkel, kiállításokkal kívánja felhívni a tudományos körök és a nagyközönség figyelmét a fejlődő világ népeinek életére és kulturájára. e munkába a néprajz képviselőin kívül a művelődéstörténet több ágának szakembereit is bevonják.

a tervek szerint októberben mexikóról tartanak felolvasó ülést, novemberben sinológiai tanácskozással kerül sor „kína magyarországon”, címmel. a rendezvényt könyvkiállítással is összekapcsolják.

a magyar etnológusok a közelmúltban már három jelentős szakmai-tudományos rendezvényt szerveztek a belvárosi művelődési és ifjúsági házban. tavaly novemberben itt zajlott a mai afrikai folklórral foglalkozó, igen sikeres nemzetközi konferencia. idén áprilisban az elte latin-amerikai munkacsoportja rendezett kiállítással összekapcsolt „indián nap”, -ot. két hónappal később pedig, ez év júniusában az mta orientalisztikai munkaközössége rendezte meg itt a „kulturák sorsa a fejlődő világban”, című elméleti konferenciáját. /mti/

kr/ag/gw hgy
00.11 190983 1495

-.-

sb0004 4 160 mtib1004

gyermekháboru - filmen

1983. szeptember 19. - riasztó, az idősebb nemzedékek számára különösen rossz emlékű események fogadták az utóbbi napokban a fővárosi jósika utca környékének lakóit: robbanások, fegyverek zaja, egyenruhák, meggyötört külsejű emberek csapatai. a második világháborút idéző jeleneteket külföldi filmek kamerái rögzítették. a budapesti helyszíneken a gyermekháboru című amerikai filmet forgatják. a bér munkában készülő produkció gazdája a mafilm nemzetközi stúdiója.

a film egy 15 éves lengyel fiú életrajza alapján készült, aki a varsói gettóban élte át a második világháborút. a főhős valóságos személy, jack eisner néven ma amerikában él. a történet középpontjában a hősiesség gettótámadás áll. a film rendezője moshe mizrahi francia művész, az előttem az élet című nagyszerű alkotás rendezője. a producer harold nechbensal, aki annak idején a kigyótozás és a kabaré című filmeket is finanszírozta. a főszerepeket new york-i gyerekek játsszák. a film hat év tragédiáját mutatja be. gyermekekről szól, akik a fasizmus éveiben sokat segítettek az üldözötteknek.

a gyermekháboru című film teljes egészében magyarországon készül, s csak egyetlen alkalommal építenek díszleteket a forgatáshoz. a megvalósításban több mint 8000 statisztá segít. a felvételek várhatóan a hónap végén fejeződnek be. /mti/

di/pá/ag/gw hgy

00.12 190983 1371

--

sb0005 4 150 mtib1005

jól vizsgázott az új hibrid-kender

1983. szeptember 19. - országszerte befejezték a kender aratását; az idén együttesen 5.600 hektáron termelt fontos ipari nyersanyagot jó ütemben szállítják az átvevő telepekre és a feldolgozó üzemekbe. a termés kevesebb ugyan a tavalyinál, de fedezi az ipar nyersanyagszükségletét.

az idén állami elismerést nyert új hibrid-kender mutatkozott be: négy gazdaságban termelték 50 hektáron. az új hibrid jól vizsgázott: kevésbé színylette meg a rendkívüli aszályt, magasabbra nőtt a

köztermesztésben lévő fajtáknál. nemcsak terméshozamban multa felül azokat, hanem beltartalmi értékben is.

az új kenderfajtát a gödöllői agrártudományi egyetem kompolti kutató intézetében állították elő. mivel az idén állami elismerést kapott az új fajta, ezek után megkezdték a vetőmag felszaporítását. jövőre már legalább ezer hektárra elegendő vetőmagot tudnak adni a gazdaságoknak, amelyek nemcsak a mennyiségi, hanem a minőségi termelésben is érdekeltek. az átlagosnál jobb árúért mázsánként 10-25 forint felárat kapnak. /mti/

tób/kz/gw hgy

00.12 190983 1090

--

sb0006 4 150 mtib1006

új termékek a mirelit étlapon

1983. szeptember 19. - tovább gazdagodott a mirelit étlap: a székesfehérvári hűtőházban majonézes gomba és zöltséges majonéz készítését kezdték meg. mindkettőt izléses műanyag csomagolásban hozzák forgalomba. megjelenésükkel ötre gyarapodott a székesfehérvári mirelit üzem mélyhűtött hidegkonyhai készítményeinek a száma, a gyorsan megkedvelt majonéz hidegmártás után ugyanis tárkonytal és uborkával ízesített remuládmártást, majonézes kukoricát majd, legújabban gombát és zöltséget gyártanak. a minőség tartása, szavatolása érdekében a budapesti műszaki egyetem szakembereivel közösen olyan keverőberendezést szerkesztettek és állítottak munkába, amely tökéletesen feldolgozza a majonéz komponenseit, s megakadályozza, hogy az olaj különváljon az egyéb alkotórészekről. a majonézes készítményekből kétszáz-kétszázötven tonnát küldenek az idén az üzletekbe. /mti/

dáv/kz/gw hgy

00.13 190983 0924

--

sb0007 4 170 mtib1007

nyílik az aranygerebcsin

1983. szeptember 19. - nyílik az ősz egyik legszebb virága, az aranygerebcsin, a nyugati országrész természetvédelmi területein. a sztyepprétek e jellegzetes növényének itt van a legnyugatibb előfordulási helye. a 30-40 centiméter magas, sárga virágú növény a nyarat idézik az őszi napsütésben. az aranygerebcsin legnagyobb tömegben a Sághegyen és a Fertő tó menti szikes területeken fordul elő. /mti/

cser/sza/kz/gw hgy
00.13 190983 0472

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

szüretelnek a duna-tisza közén

1983. szeptember 19. - megkezdődött a szüret bács-kiskun megyében. a termés leszedése, feldolgozása körülbelül másfél hónapig ad munkát a vidék kertgazdáságainak. egyelőre csak szórványosan, a korán érő mézesfehéret, oportót és a szlankát szedik mind a nagyüzemekben, mind pedig a háztáji ültetvényeken. a késői érésű szőlők vegetációja még nem szakadt meg, s így még minőségjavulással, cukrosodással, zamatkoncentrációval számolnak a borászok. az idén egyébként a minőség javítása érdekében mindenütt kivárik a fajtákra jellemző cukorfok-képződést még akkor is, ha ez mennyiségi veszteséggel jár. így várhatóan csak szeptember végén kezdődik a nagyszüret a duna-tisza közén, az ország legkiterjedtebb szőlőskertjeiben. a tárolókapacitás ismert hiányát összefogással igyekeznek enyhíteni a termelők. a keceli szőlőfürt szakszövetkezetben kiegészítették a pinceteret, a háztáji szőlőtermelők bővítették tárolóikat, orgoványon például a helyi szakszövetkezet tagjai üvegfalú betonhordókat alakítottak ki saját pincéjükben az új termés elhelyezésére. a felmérések szerint a feldolgozó kapacitás az idén már elegendő lesz. a csucsidényben lesz olyan nap, amikor 8000 tonna szőlőből szürnek mustot. /mti/

Lász/bné/kz/gw hgy
00.14 190983 1267

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

dióverés borsodban

1983. szeptember 19. - a hosszantartó száraz, napsütéses időjárás az idén a szokásosnál korábban érlelte be a csonthéjasokat, mintegy 2 héttel korábban megkezdték a dió verését borsodban. az utóbbi években telepítettekkel együtt ebben az esztendőben már több mint 400.000 diófa hozott termést borsodban. a megyében szinte egyetlen olyan falusi porta, szőlőbeti présház sincs, ahol ne díszlene a nemcsak árnyékot, de termést is adó fa. megtalálhatók a tiszamenti sík vidék területén csakugy, mint az abauji, zempléni lejtős, dombos tájon, a tokaj-hegylajai és a bükkaljai szőlőkben. az elterjedésére jellemző, hogy rendszeresen telepítik a hétvégi telkeken is. egy évszázad alatt számuk a hatszorosára nőtt.

a diószüret napjainkban is az évszázados szokás szerint történik. a több méter hosszú póznákkal verik le a termést, ügyelve, hogy a gallyakat ne törjék össze. a fák alá ponyvát, műanyag fóliát terítenek, arra gyűjtik a termést. ha a zöld burok magától nem nyílik szét, akkor kézzel távolítják el. a megtisztított, csonthéjas gyümölcsöt hidegvízben áztatják. ebbe szódát, a zempléni hegyvidéken pedig házilag készített fahamut tesznek. ettől a héj szép világos színt kap. ezután szellős helyen, padláson, pajtában rétegesen szétterítik és megszáritják. az így kezelt dió belseje ép, egészséges marad, nem avasodik, nem penészedik meg. /mti/

kör/tné/kz/gw gy

00.14 190983 1407

sb0010 4 130 mtib1010

szlovák nyelvű tv-adás

1983. szeptember 19. - szeptember 22-től szlovák nyelvű tv-adások kezdődnek hazánkban. ezzel teljessé válik az országunkban élő nemzetiségek nyelvén sugárzott tv-műsorok köre. eddig a szerb-horvát és német nyelvű műsorok a pécsi-, a román nyelvű műsorok a szegedi stúdió szerkesztésében kerültek képernyőre. a hazánk 10 megyéjében élő több tízezer szlovák anyanyelvű lakosnak szóló, most induló műsort a szegedi stúdióban szerkesztik.

a szlovák nyelvű adások a 2-es programon minden hónap utolsó előtti hetén csütörtökön lesznek, s a műsorokat két nap múlva szombatonként az 1-es programon délelőtt megismétlik.

1983.09.19.

a magyar televízió szegedi körzeti stúdiója által szerkesztett első szlovák nyelvű adást tehát a 2-es csatornán szeptember 22-én, csütörtökön 18 óra 30 perckor láthatják majd a nézők. a 15 perces programban such jános, a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének főtitkára mond köszöntőt. lami istván, a szövetség osztályvezetője a szlovák lakosság kulturális tevékenységéről ad tájékoztatást. a műsorban bemutatják a nyári banki nemzetiségi fesztiválon készített filmet és egy kis izelítőt a tótkomlói szlovák nemzetiségi együttes műsorából.

az év végéig már elkészített program szerint ebben a tv-műsorban többek között tudósítanak majd a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének vii. kongresszusáról, valamint a békéscsaba és veszprém megyében élő szlovák lakosok életéről, munkájáról, népszokásairól.

a szerkesztők figyelemmel kísérik majd a magyarországi szlovák anyanyelvű oktatás helyzetét. népszerűsíteni kívánják a hazánkban kibontakozó szlovák nyelvű irodalmat, valamint a szlovák nemzetiségű képzőművészek munkásságát. nyomon követik a magyar és csehszlovák testvérvárosok kapcsolatának alakulását, és mindazokat a szálakat, amelyek erősítik Magyarország és Csehszlovákia testvéri barátságát.

/mti/
dén/f/kz/gw hgy
00.15 190983 1924

--

sb0011 1 130 mtib1011

dr. várkonyi péter washingtonba utazott

1983. szeptember 19. - george p. shultz-nak, az amerikai egyesült államok külügyminiszterének meghívására dr. várkonyi péter külügyminiszter hétfőn hivatalos látogatásra washingtonba utazott. a magyar diplomácia vezetője a hivatalos látogatás végeztével - hazánk küldöttségének vezetőjeként - részt vesz az ENSZ közgyűlés 38. ülésén.

dr. várkonyi péter bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent keith smith, az amerikai egyesült államok budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

sr/tr/ár/gw hgy

08.37 190983 0583

--

1983.09.19.

sb0012 1 160 mtib1013

a szerkesztőségek figyelmébe!

tegnapi /vasárnap/ mtib1016 sz. seregi lászló jubileuma című hírünk 1. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... tagsága alkalmából mihály andrás, a magyar állami operaház

igazgatója, barátai, kollégái köszöntötték ...

/mti/
gw hgy
09.28 190983 0343

--

sb0013 4 130 mtib1014

magyar küldöttség utazott szófiába

1983. szeptember 16. - hétfőn delegáció utazott szófiába bulgária antifasiszta felkelésének 60. évfordulója alkalmából. a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének küldöttei - ispánovits márton főtitkár vezetésével - részt vesznek az ellenállók nemzetközi szövetsége végrehajtó bizottságának ülésén. /mti/

jk/tr/ag/gw hgy

10.02 190983 0380

as

--

sb0014 4 150 mtib1015

a budapesti porcelángyár kiállítása

1983. szeptember 19. - a budapesti porcelángyár termékeiből árusítással egybekötött kiállítás nyílt hétfőn, a fimcoop finomkerámiaipari közös vállalat budapesti bemutatótermében, az v. kerület apáczai csere jános utca 5-7 szám alatt. a gyár most első ízben mutatja be az érdeklődőknek diszmuáruit, közöttük vázákat, falitálapokat és virágtartókat. a szeptember 30-ig nyitva tartó kiállítás naponta 10-17 óra között tekinthető meg. /mti/

be/sl/bam/gw hgy

10.26 190983 0505

--

sb0015 4 130 mtib1017

halálos közlekedési balesetek

1983. szeptember 19. - a fénySOROMPÓ tilos jelzése ellenére áthaladt a xxii. kerületi bartók béla uti vasúti átjárón tóth andrás 46 éves segédmunkás, jászkiséri lakos, és a gyorsvonal elütötte. tóth andrás a helyszínen belehalt sérüléseibe.

tilos jelzésen haladt át az uttesten a viii. kerületi józsef körút és krudy utca kereszteződésében somlyai melitta 80 éves nyugdíjas, budapesti lakos, és egy tehérgépkocsi elütötte. a gyalogos a helyszínen meghalt. /mti/

ka/gw hgy

10.34 190983 0524

--

sb0016 4 160 mtib1018

tanévnyitó a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán

1983. szeptember 19. - a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán hétfőn tartották meg az idei tanévnyitó ünnepséget.

az intézmény nagytermében pongrácz péter rektorhelyettes köszöntötte a megjelenteket, majd ujfalussy józsef rektor mondott évnyitó beszédet. elmondotta, a főiskola 108. tanévében a zongora-, a vonós-, a fuvós-, az ének-, a zenetudományi-, a karmesterképző-, valamint a középiskolai énektanár képző tanszégeken 92 új hallgató kezd meg tanulmányait. hangoztatta: hogy az idei tanévtől fokozott jelentőséget tulajdonítanak a főiskolai oktatásban a társas muzsikálásnak.

a hallgatók eskütételét követően az 50, 60, illetve 65 évvel ezelőtt végzett egykori növendékeknek arany, gyémánt és vas okleveleket adtak át. /mti/

ri/pá/gw hgy

10.52 190983 0824

--

sb0017 4 130 mtib1019

balesetek

1983. szeptember 19. - a hét végén az ország területén 119 sérülést okozó közúti közlekedési baleset történt. a balesetek következtében hatan meghaltak, 53-an súlyos, 60-an könnyű sérülést szenvedtek.

debrecen belterületén egy motorkerékpáros elütötte molnár erzsébet 73 éves, helyi lakost. a gyalogos a kórházban meghalt, a motorkerékpáros könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint molnár erzsébet figyelmetlenül lépett az uttestre.

somogy megyében, hencse község belterületén egy utkereszteződésben farkas istván 32 éves művezető, nagykanizsai lakos személygépkocsijával elütötte bernáth jános 27 éves segédmunkás, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

cs

szabolcs megyében, eperjeske külterületén szatmári istván 39 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival elütötte az ut szélén, kerékpárja mellett álló lakatos béla 43 éves segéd munkás, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint szatmári istván ittasan vezetett. a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

sz/mi/gw hgy

10.58 190983 1135

-. -

sb0018 4 150 mtib1020

megnyilt a portugál szakszervezeti oktatók tanfolyama

1983. szeptember 19. - hétfőn, a szot központi iskolán megnyilt a portugál ~~propagandistáinak~~ ^{szakszervezeti szövetség} tanfolyama. a portugál szakszervezeti oktatók csoportja a szot meghívására érkezett hazánkba, és továbbképző tanfolyam keretében tanulmányozza a magyar szakszervezeteknek a társadalomban betöltött helyét, szerepét, valamint a szakszervezeti oktatás elvi és gyakorlati kérdéseit. /mti/

ka/sl/gw hgy

11.17 190983 0505

-. -

sb0019 4 150 mtib1022 /közönségszolgálat/

szélesítik a 86-os főutat

1983. szeptember 19. - hét és fél méteresre szélesítik a 86-os főközlekedési ut szombathely - egyházaskörde közötti szakaszát. egyidejűleg több veszélyes kanyart is megszüntetnek. a munkálatok miatt szeptember 19-től 30-ig lezárták az ujjperint és balogunyom közötti utszakaszt. ez idő alatt a forgalmat terelőúton bonyolítják le. a korszerűsítéssel, felújítással még az idén végeznek. /mti/

Lér/mné/ká/gw hgy

11.43 190983 0453

-. -

sb0020 4 170 mtib1023 /közönségszolgálat/

szlovák ételkülönlegességek békéscsabán

1983. szeptember 19. - hétfőtől egy héten át szlovák ételkülönlegességeket kínál a békéscsabai körös szálló vendéglője, ahol eperjesi szakácsok készítik a gurál disznóbordát, a dukla-aljai - vodkával égetett - nyársonszültet, a turóval és tejszinhabbal körített tátrai tarkedlit, a jánosik-módra sült sasklikot, a brindzás haluskát és a többi nyencséget. a békés megyei vendéglátó vállalat az eperjesiekkel közösen évek óta megrendezi békéscsabán a szlovák gasztronómiai napokat, viszonzásul a felvidéki városban a békésiek tartanak magyar ételbemutatót. /mti/

sam/ke/ká/gw hgy

11.48 190983 0637

-. -

sb0021 4 150 mtib1024 /közönségszolgálat/

raktárból vasműszaki áruház

1983. szeptember 19. - hétfőn reggel nyitotta meg a vásárlóközönség részére új vasműszaki áruházat békéscsabán a vidia kereskedelmi vállalat békés megyei kirendeltsége. a csaknem ötszáz négyzetméter alapterületű kereskedelmi létesítményt egy raktár felújításával hozták létre.

/mti/

bty/ke/ká/gw hgy

11.53 190983 0352

-. -

bel

- 14 -

1983.09.19.

sb0022 4 130 mtib1025

elhunyt kardos józsef

1983. szeptember 19. - kardos józsef nyugállományú alezredes, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1934 óta volt a párt tagja, 70 éves korában elhunyt. temetése katonai tiszteletadással 1983. szeptember 21-én 15.45 órakor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp néphadseregi bizottsága
az mszmp xiv. kerületi bizottsága

/mti/ pá/sa ag hgy
12.18 190983 0453

--

sb0023 4 160 mtib1026

irodalomtudományi kollokvium budapestben

1983. szeptember 19. - az mta irodalomtudományi intézete és a szovjet tudományos akadémia gorkij világirodalmi intézete kedden egész napos irodalomtudományi kollokviumot rendez, amelynek tárgya: a nemzeti irodalmak történeti megközelítése a világirodalom rendszerében. a kollokvium vendégelőadója jurij vipper, a szovjet tudományos akadémia levelező tagja és nyina vorobjova kandidátus. magyar részről sőtér istván akadémikus, bata imre, béládi miklós, bodnár györgy és illés lászló tart előadást. a tanácskozáson részt vesz klaniczay tibor akadémikus és vajda györgy mihály egyetemi tanár, a nemzetközi összehasonlító irodalomtörténeti társaság elnöke is. /mti/ (M)

na/sa ag hgy
12.19 190983 0730

--

bel

- 15 -

1983.09.19.

sb0024 4 150 mtib1027

az évm és az építők szakszervezete vezetőinek megbeszélése

1983. szeptember 19. - ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter és gyöngyösi istván, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtájkára vezető munkatársaikkal hétfőn áttekintették együttműködésük tapasztalatait, az építő és építőanyagipar gazdálkodásának főbb eredményeit, a közös munka további feladatait.

kiemelten foglalkoztak az ágazat 1983. évi várható eredményeivel, a bér- és munkaerőgazdálkodás helyzetével, a lakossági építőanyag-ellátás alakulásával, az 1984. évi tervezőmunka feladataival, valamint a szervezés fejlesztés időszerű teendőivel. ennek alapján meghatározták az együttműködés főbb területeit.

megállapították, hogy az 1983. évi terv termelési és gazdálkodási előirányzatai összhangban a népgazdasági elvárásokkal, alapvetően teljesülnek. tovább nőtt a felújítási, fenntartási építések aránya. az építésben javult az igények kielégítése. a nagyberuházások megvalósításának üteme megfelelő. a lakásépítés előirányzott feladata további erőfeszítésekkel teljesíthető.

az építőanyagipar túlteljesíti termelési előirányzatát, különösen a lakosság építőanyag-ellátását szolgáló termékekből. ennek ellenére a kialakult ellátási feszültség fokozatos feloldása további intézkedéseket igényel.

a termelékenység és a hatékonyság javulása várhatóan meghaladja az előirányzatokat, a bérek a teljesítményekkel összhangban növekednek. a létszámsökkenés a tervhez közelállóan alakul.

az évm és a szakszervezet vezetői megállapodtak az 1984. évi tervező és irányító munka közös teendőiben. megkülönböztetett figyelmet fordítanak a vállalati tervezőmunkára, ezt irányelvekkel, tájékoztatókkal segítik.

egyetértettek a kiemelt jelentőségű közös feladatokban, amelyek az építési igények mind jobb kielégítését, a minőség és a hatékonyság további javítását szolgálják. ehhez fejleszteni szükséges az építőipar szervezeti és belső irányítási-érdekeltségi rendszerét. bővíteni szükséges az építőiparban már eddig is eredményes kísérleti szabályozásokban résztvevő vállalatok körét és fejleszteni a szabályozórendszer egyes elemeit.

K

rámutattak, hogy az élet- és munkakörülmények, valamint a munkabiztonság további javítására, az elért szociális vívmányok megőrzésére kell törekedni. 1984-ben a fővárosi építőmunkások üzemegészségügyi ellátását javítja az építő- és építőanyagipari egészségvédelmi központ, amely megkezdi működését.

a minisztérium és a szakszervezet egyaránt megkülönböztetett figyelmet fordít a munkaverseny és a munkahelyi demokrácia tartalmi fejlesztésére, és az új lehetőségek kihasználására. /mti/ pá/sl/gw hgy
12.24 190983 2683

-.-

sb0025 1 130 mtib1029

hazánkba érkezett george bush amerikai alelnök /1. rész/

1983. szeptember 19. - Lázár györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására hétfőn hivatalos látogatásra hazánkba érkezett george bush, az amerikai egyesült államok alelnöke.

a magasrangú vendégnek és kíséretének különgépe a déli órákban landolt a magyar és amerikai zászlókkal díszített ferihegyi repülőtéren. a légitikötő betonján a repülőgépből kilépő george busht és feleségét Lázár györgy és felesége, valamint nagy jános külügyi államtitkár üdvözölte.

uttörők virágcsokrokkal köszöntötték a vendégeket, majd george bush fogadta az ünnepélyes eseményre felsorakozott diszszázad parancsnokának jelentését. ezután felcsendült az amerikai és a magyar himnusz, majd george bush - Lázár györgy társaságában - ellépett a diszszázad arcvonala előtt.

az egyesült államok alelnökének fogadására megjelent marjai józsef miniszterelnök-helyettes, veress péter külkereskedelmi miniszter és a magyar társadalmi, politikai élet több más vezető személyisége. a budapesti amerikai nagykövetség jelenlévő diplomatáit harry e. bergold, az amerikai egyesült államok budapesti nagykövete mutatta be az alelnöknek. george bush és a kíséretében lévő személyiségek ezután - vendéglátóik társaságában - szállásukra hajtottak. /folyt. köv./

sr/mi/sa -ár
12.33 190983 1328

-.-

sb0026 4 130 mtib1030

béke, szolidaritás, segítségnyújtás - nemzetközi bemutató

1983. szeptember 19. - szeptember 24-30. között hajdusoboszlón tartják az európai szocialista országok polgári védelmi elsősegélynyújtó szakaszainak bemutatóját, amelyet kétévenként rendeznek a vöröskereszt szervezetek. miként dr. alföldy árpád, a magyar vöröskereszt főtitkár-helyettese és perger imre ezredes, a polgári védelem országos törzsparancsnokának első helyettese a vöröskereszt székházában hétfőn a sajtó képviselőinek elmondták: a polgári védelem országos parancsnoksága erkölcsi, szakmai és anyagi támogatásával bonyolítja le a közös gyakorlatokat. hét szakasz - köztük a magyarok képviselőiben a győri keksz- és ostyagyár elsősegélynyújtói - demonstrálják: felkészültek a sérültek gyors és szakszerű ellátására. a gyakorlat első részében feltételezett tűz, földrengés, közúti-vasúti baleset miatt, illetve hagyományos-, vegyi fegyver által sérülteket részesítenek elsősegélyben. a gyakorlat második felében mindegyik szakasz feltételezett atomcsapás sérültjeinek segítségére siet.

e nemzetközi találkozón a bolgár, a csehszlovák, a lengyel, a magyar, a mongol, az ndk, a román, a szovjet vöröskereszt-delegációk kölcsönösen tájékoztatják egymást a szakaszok felkészülésének és gyakorlatainak tapasztalatairól, a polgári védelem és a vöröskereszt ezirányú tevékenységéről. /mti/

me/ka/gw hgy

12.34 190983 1389

-.-

sb0027 4 130 mtib1031

borbély sándor az ndk-ba utazott

1983. szeptember 19. - borbély sándor, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, a munkásország országos parancsnoka a német szocialista egységpárt központi bizottsága meghívására hétfőn a német demokratikus köztársaságba utazott. egyhetes programja során vezető pártmunkásokkal a két testvérszervezet együttműködésének eddigi tapasztalatairól tárgyal, s áttekintik a kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeit.

borbély sándor részt vesz az ndk munkásörsege megalakulásának 30. évfordulója alkalmából rendezett berlini ünnepeken is. /mti/

és/mi/ag/gw hgy

12.38 190983 0636

--

sb0028 4 150 mtib1032

megkezdődtek a szakmai napok a bnv-n /1. rész/

1983. szeptember 19.- a szombat-vasárnapi közönségnapok után hétfőn a bnv-n megkezdődtek az üzleti élet hétköznapijai, a szakmai programok, és folytatódott a sajtótájékoztatók sorozata.

az energiatakarékosság jegyében tartották a budapesti elektromos művek sajtótájékoztatóját. bősök dezső, műszaki vezérigazgató-helyettes elmondta, hogy immár harmadszor rendezik meg az őszi bnv-n bemutatójukat, ahol mérőórával ellátott demonstrációs kapcsolótáblán kísérhetik figyelemmel a vásárlatókat, melyik háztartási gép, világítóeszköz mennyi villamosenergiát fogyaszt. mint mondta, egy fővárosi háztartás évi átlagos fogyasztása 2.190 kilowattóra, ez egy évben 1.600 forint villanyszámlát jelent. a korszerű, energiatakarékos boylerek, fénycsövek, televíziókészülékek, mosógépek használatával mintegy 20 százalékos megtakarítás érhető el, de tíz százalékkal azok is csökkenthetik áramfogyasztásukat, akik régebben vásárolták kevésbé korszerű gépeiket. a tapasztalatok szerint ugyanis - különösen a fővárosban, ahol olcsóbb az elektromos energia - pazarlóan bányák a lakosság az árammal, sokszor indokolatlanul kapcsolják nagyobb teljesítményre a villamosberendezéseket. ez különösen a csúcsfogyasztás idején jelent gondot, amikor a háztartási munkát kezdik a lakásokban, fürdenek, televíziót néznek. a belkereskedelemmel közösen a háztartási gépeket árusító üzletekben a lakosságot tájékoztatják a korszerűbb berendezésekről, valamint azok helyes és takarékos használatáról.

/folyt.köv./
mg-os/tr/sa st hgy
13.00 190983 1574

--

sb0029 4 160 mtib1033

szeptember 1923. - dokumentumfilm-vetítés a bolgár kulturális és tájékoztató központban

1983. szeptember 19. - a bulgáriában 1923. szeptemberében lejátszódott antifasiszta felkelésről, a történelmi esemény háttéréről készített dokumentumfilmet hétfőn vetítették le a bolgár kulturális és tájékoztató központban.

a bolgár és a magyar televízió közös produkciója - amelyet megtekintett boncsó mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és kornidesz mihály, az mtv elnöke - korabeli dokumentumok alapján idézi a hat évtized előtti eseményeket.

az alkotók felkeresték a történelmi fontosságú esemény helyszíneit: mihajlovgrad megyét, ahol a felkelés vezető szerve, a központi katonai forradalmi bizottság székelte georgi dimitrov vezetésével; jártak szlavovica községben, amely kegyetlen mészárlás helyszíne volt. a filmben megszólalnak a harcokban részt vettek is, valamint magyar és bolgár hadtörténészek, kutatók beszélnek a hatvan évvel ezelőtti felkelés jelentőségéről, a világforradalmi folyamatra tett hatásáról.

a kétszer harminc perces dokumentumfilm - amelyet b. nagy tiber rendezett - a magyar televízió előreláthatólag október elején tűzi műsorára. /mti/

ri/ka/sa ag hgy
13.03 190983 1219

--

sb0030 1 160 mtib1034

szerkesztőségek figyelmébe!

1983. szeptember 19. - mai sb0015 mtib1018 sz. /tanévnyitó a liszt ferenc ... c./ hírünk 2. bek. 3. sorában a szám helyesen:

... a főiskola 109. tanévében ...

/mti/ sa
13.06 190983 0261

--

sb0031 4 180 mtib1035 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1. rész/

1983. szeptember 19. - a meteorológiai intézet jelenti hétfőn délben:

melegebb nappal

európa legnagyobb részének időjárását továbbra is egyetlen ciklon alakítja. ebből a ciklontól az elmúlt 24 óra alatt leszakadt egy ún. peremciklon, amely jelenleg a balkán-félsziget, kisázsia és a fekete-tenger térsége felett örvénylik. ezeken a tájakon borult, csapadékos az idő. ugyanakkor közép-európában egyre kevesebb a felhő, és lassan melegszik az idő. jelentős felhősödés és csapadék hazánkban kedd estig sem várható.

vasárnap magyarország felett erősen felhős, illetve borult volt az ég. a szigetvár - győr vonaltól keletre mindenütt esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában 1 és 10 mm között volt, de tatabányán 15 mm-t, a duna-tisza-közének déli felén 10-16 mm-t mértek. a déli, délutáni óráktól kezdve nyugat felől fokozatosan megszűnt az eső, majd felszakadozott a felhőzet. sokfelé erős, sőt időnként viharos volt az északnyugati, északi szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet 12, 19 fok között alakult. hétfő hajnalra 6, 15 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtt változóan felhős volt az ég, de esőt sehonnan sem jelentettek. 11 órára 15, 19 fokig melegedett föl a levegő.

budapest belterületén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 13,7 fok volt, a százéves átlagnál 2,7 fokkal alacsonyabb.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 14 fok volt.

ma 12 órakor budapesten 18 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1018 mb, gyengén emelkedik.

várható időjárás kedd estig:

csak átmeneti felhősödés valószínű, eső nélkül. legalább néhány óras napsütés mindenütt várható. a szél lassan tovább mérséklődik, holnap már csak élén széllelkések fordulnak elő. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7, 12, a legmagasabb nappali hőmérséklet 20 és 25 fok között lesz.

a duna vizállása budapestnél 178 cm, a víz hőmérséklete 15,4 fok.

előrejelzés budapestre kedd reggelig:

változóan felhős idő lesz, eső nélkül. napközben még élénk északi szél várható. a hőmérséklet 21 órakor 16, hajnalban 10 fok körül valószínű.

/folyt. köv./ sa
13.16 190983 2295

--

sb0032 4 180 mtib1036 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szerdától keddig:

időnként megnövekvő felhőzetből kisebb esők, záporok lehetnek, de számottevő csapadék nem valószínű.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte 7, 12, később 10, 15 fok között várható.

legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 20, 25, később 23, 28 fok között lesz.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/nap/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható. /mti/

sa hgy
13.18 190983 0526

--

sb0033 4 160 mtib1037

életmentő fiatalokat tüntettek ki tatabányán

1983. szeptember 19. - életmentő emlékéremmel tüntette ki a minisztertanács ádámku attila 15 éves tanulót és csordás gyula 17 éves vízvezetékszerelőt. a két almásneszmélyi fiatal julius 6-án élete kockáztatásával mentette ki a dunából horváth pál 15 éves ipari tanulót. korábban együtt fürödtek, s ők már a parton álltak, amikor észrevették, hogy horváth pál a vízben maradt. amikor alaposabban körülnéztek, akkor látták, hogy a parttól mintegy 25-30 méterre társuk elmerült az erős sodrású és hideg vízben. azonnal a vízbe ugrottak és odausztak, ahol utoljára látták horváth pált. a meder fenekén négy méter mélységben találtak rá eszméletlen társukra. a víz felszínére hozták és kiuszták vele a partra, ahol sikeresen újraélesztették.

a kitüntetést hétfőn tatabányán mokri pál, a komárom megyei tanács elnöke adta át a két bátor fiatalembernek. /mti/

ráb/wné/sa kz hgy
13.23 190983 0938

--

sb0034 4 160 mtib1038

szekszárdi zenekarok franciaországban

1983. szeptember 19. - franciaországba utazott hétfőn a szekszárdi babits mihály művelődési központ három dzsessz-zenekara és spirituálé együttese. a szekszárdi zenészek bezons testvérváros dzsessz-fesztiválján lépnek fel, és ezzel egyúttal viszonyozzák a 37 tagú bezons-i harmonikazenekar tavaszi tolnai látogatását is. /mti/

gem/kjné/sa kz hgy
13.25 190983 0399

--

sb0035 4 150 mtib1039

Lengyel árhivatali küldöttség budapesten

1983. szeptember 19. - csikós-nagy béla államtitkárnak, az országos anyag- és árhivatal elnökének meghívására hétfőn lengyel delegáció érkezett budapestre zdzislaw krasinski árügyi miniszternek, a lengyel népköztársaság árhivatala elnökének vezetésével. véleményt cserélnek az árpolitika időszerű kérdéseiről, különös tekintettel a mezőgazdasági felvásárlási árakra, a mezőgazdaság által felhasznált ipari termékek áraira és a fogyasztóiár-képzésre. /mti/

pá/sa sl hgy
13.28 190983 0526

--

sb0036 4 150 mtib1040

szüretelnek mórton

1983. szeptember 19. - fejér megye történelmi borvidékének központjában, a móri állami gazdaságban hétfőn megkezdődött a szüret. négyszáz szüretelő népesítette be a mór környéki dombokat, s kezdte meg a legkorábban beérett rizlingszilváni szedését. az 540 hektáron termő ültetvény az idén kiváló minőségű szőlőt érlelt: már a legkorábban leszedett fajták cukortartalma is elérte a 18 fokot. a móri állami gazdaság - kihasználva a történelmi borvidék kedvező adottságait - a termés nagyobbik részét minőségi bornak dolgozza fel. nagy gonddal - kézzel - szüretelnek, külön kezelik a minőségi fajtákat, s olyan prést is munkába állítottak, amely a héj roncsolása nélkül sajtolja ki a szemekből a mustot. bővítették, illetve az elkövetkező hónapokban bővítik tárolókapacitásukat, s az év végéig újabb 24 ezer hektoliter bor elhelyezésére alkalmas tartálytér szolgálja a minőséget megőrző bortárolást. /mti/

dáb/bné/sa ká hgy
13.31 190983 0955

--

sb0037 4 150 mtib1041

önkiszolgáló raktáráruház szombathelyen

1983. szeptember 19. - vas megye első önkiszolgáló raktár-áruházát nyitották meg hétfőn szombathelyen. erre a célra a kisalföld élelmiszer- és vegyiáru kereskedelmi vállalat kétmillió költséggel ujított fel egy régi épületet.

az 500 négyzetméteres, polcrendszeres eladóteremben mintegy félezer áruajtát kínálnak: konzerveket, italokat, vegyiárukat, háztartási cikkeket, kozmetikumokat. az induló készlet 4,2 millió forint értékű, s azt naponta feltöltik. /mti/

kre/mmé/sa ká hgy
13.34 190983 0546

--

sb0038 4 150 mtib1042

kiadós csapadék csongrádban

1983. szeptember 19. - negyven millimétert is meghaladó csapadék hullott a hét végén csongrád megye határában, ahol az idén voltak olyan időszakok, amikor egy egész hónap alatt nem volt ennyi eső. a kiszáradt talajok gyorsan befogadták az életető nedvességet, amely különösen sokat használt a jövő évi termés megalapozásának. felengedtek a kőkeményre szikkadt talajok, könnyebben haladnak, nagyobb teljesítménnyel dolgozhatnak a szántó traktorok. eddig naponta legfeljebb kétezer hektárt tudtak felszántani, most pedig több mint háromezret. biztatást is adott a csapadék az őszi munkák szorgos végzéséhez: hétfőn tucatnyi gazdaságban láttak hozzá a duna-tisza-közi homokvidéken az őszi kalászosok vetéséhez.

nagyon nehéz dolguk volt eddig a cukorrépa-kombájnoknak, alig-alig tudtak megbirkózni a kőkeményre szikkadt talajokkal. gyakran sérültek, rongálódtak a répaszedő berendezések. napi teljesítményük az öt hektárt sem érte el. most már különösebb erőfeszítés nélkül nyolc-tíz hektárról tudja kiemelni a répát egy-egy speciális berendezés. /mti/

tób/f/sa kz hgy
13.43 190983 1114

--

sb0039 4 160 mtib1043 /közönségszolgálat/

egynapos szünet a budapest kiállítóteremben

1983. szeptember 19. - pierre székely kiállítása a budapest kiállítóteremben szeptember 20-án - technikai okok miatt - nem fogad látogatókat - közli a budapest galéria. /mti/

jk/sa ag hgy
13.44 190983 0248

--

sb0040 4 130 mtib1044

moszkvába utazott az mszmp küldöttsége

1983. szeptember 19. - a magyar szocialista munkáspárt képviselőjében hétfőn moszkvába utazott aczél györgy, óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, a központi bizottság titkárai és szürös mátyás, a központi bizottság titkára. kíséretükben van barabás jános, kótai géza és radics katalin, a kb osztályvezető-helyettesei. a küldöttség részt vesz a szocialista országok kommunista és munkáspártjai központi bizottságai ideológiai és nemzetközi kérdésekkel foglalkozó titkárainak tanácskozásán. a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

ka/ag/mz hgy
14.13 190983 0702

--

sb0041 4 160 mtib1045

Lunkányi emléktábla nagycenken

1983. szeptember 19. - hétfőn nagycenken, a kiscenki ut 22. számú ház falán leleplezték Lunkányi jánosnak, széchenyi istván nagycenki jószágkormányzójának emléktábláját. a bronz emléktábla vigh tamás kossuth-díjas szobrászművész alkotása. Lunkányi jános egész életében segítője volt széchenyi istvánnak reformjai megvalósításában.

ugyancsak hétfőn emlékeztek meg nagycenken a széchenyi istván emlékmúzeum 10 éves működéséről, amely a kastély helyreállított középső szárnyában kapott helyet. az emlékmúzeumot fennállása alatt több mint egymillió 300 ezer látogató kereste fel. az intézmény 200 olyan munkabrigáddal tart kapcsolatot, amely széchenyi istván nevét viseli. a brigádok segítenek a széchenyi-emlékek gyűjtésében és társadalmi munkával segítik a nagycenki kastély és környéke rendezését.

a megemlékezések sorában a múzeum disztermében tudományos ülést rendeztek a széchenyi-kutatásról. /mti/

cser/sza/sa ká hgy
14.25 190983 0979

--

sb0042 4 130 mtib1046

hazánkba érkezett ... /2./

délután a parlamentben lázár györgy és george bush szükkörü megbeszélésével megkezdődtek a hivatalos magyar-amerikai tárgyalások. /folyt. köv./

sr/mi/ -ár/mz hgy
14.26 190983 0207

--

sb0043 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. szeptember 19. - az európai nagyvárosok keddre várható maximális hőmérséklete:

párizs	21
london	18
osló	14
stockholm	17

helsinki	18
berlin	18
varsó	19
leningrád	18
moszkva	21
kijev	25
prága	20
bécs	22
róma	26
madrid	21
belgrád	21
bukarest	20
szófia	19
athén	27 fok.

/mti/ kf/sa bam hgy
14.27 190983 0828

--

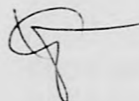
sb0044 4 160 mtib1048

magyar-angol történész tanácskozás

1983. szeptember 19. - pach zsigmond páál akadémikusnak, az mta alelnökének, a történettudományi intézet igazgatójának vezetésével hétfőn héttagu küldöttség utazott az angol fővárosba. londonban ezen a héten tartják a iii. magyar-angol történész tanácskozást, a brit történészek nemzeti bizottságának rendezésében. a konferencián a xvi. és xix. századi művelődés- és népesedés történet néhány kérdését vitatják meg, párhuzamos angol és magyar előadások alapján. /mti/

na/mz hgy

14.28 190983 0531

--

sb0045 4 150 mtib1049 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. szeptember 19. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szerda reggelig:

ausztria

csak kisebb felhősödés valószínű, csapadék nem várható. a hőmérséklet kedden kora délután 21, 26, szerdán hajnalban 8, 13 fok.

csehszlovákia

változóan felhős idő, számottevő csapadék nélkül. a hőmérséklet kedden kora délután 20, 25, szerdán hajnalban 7, 12 fok.

szovjetunió

változóan felhős idő, néhány órás napsütéssel. a hőmérséklet kedden kora délután 20, 25, szerdán hajnalban 7, 12 fok.

románia

tovább csökken a felhőzet, eleinte még kisebb eső, zápor lehet. a hőmérséklet kedden kora délután 20, 24, szerdán hajnalban 7, 12 fok.

jugoszlávia

időnként még megnövekszik a felhőzet, kisebb eső, zápor eleinte még lehet. a hőmérséklet kedden kora délután 20, 25, szerdán hajnalban 8, 13 fok. /mti/

kf/sa bam hgy
14.33 190983 0995

--

sb0046 4 130 mtib1050

magyar-ndk barátsági hét baranyában

1983. szeptember 19. - magyar-ndk barátsági hét kezdődött hétfőn baranyában, ahol több mint negyvenezer németajku ember él. a hét programját a pécsi 508-as számú szakmunkásképző intézetben tartott barátsági gyűlés nyitotta meg, amelyen erwin skeib, a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató központjának igazgatója hazája oktatásügyéről beszélt a hallgató-ságnak. az iskolában az ndk-ban élő fiatalok életét bemutató fotókiállítás is nyílt a barátsági hét alkalmából. a rendezvény-sorozat keretében baranya több nemzetiségi településén - így bolyban, szederkényben, magyarszéken, komlón - és a megye székhelyén, pécsen rendeznek gyűléseket, baráti találkozókat, amelyeken a két ország népének kapcsolatairól szóló előadások hangzanak el.

innen felhasználható 20 óra után!

somogyhárságyon ugyancsak barátsági napot tartottak hétfőn. az ndk és hazánk kapcsolatáról tartott tájékoztatót követően a német demokratikus köztársaságból érkezett vendégegyüttes adott népdalműsort a baranyai község lakóinak. /mti/
kász/bné/kö kz hgy
14.33 190983 1155

--

sb0047 4 160 mtib1051 /felhasználható 17 órától!/
kerkamenti kulturális napok

1983. szeptember 19. - hétfőn megkezdődött lentiben a viii. kerkamenti kulturális napok rendezvénysorozata. az október 2-ig tartó program nyitányaként heltai jenő naftalin című kétfelvonásos bohózatát mutatta be a pécsi nemzeti színház. a továbbiakban is több érdekes eseményre kerül sor a lenti járás székhelyén, illetve községeiben, többek között nován, csesztregen, gutorföldén, pákán, lovászában és rédicson. a napok kiemelkedő eseménye lesz az országos néprajzi fotópályázat eredményhirdetése és a pályázatra érkezett alkotásokból rendezett kiállítás, amely október 1-én, a városi művelődési központban nyílik meg. a rendezvénysorozat másnap, a hagyományos folklórvasárnapkal zárul. /mti/
tas/kné/kö hgy
14.39 190983 0751

--

sb0048 4 160 mtib1052

csecsen-ingus küldöttség komárom megyében

1983. szeptember 19. - komárom megye testvérterületéről, a csecsen-ingus aszszk-ból küldöttség érkezett tatabányára. a delegációt venyamin dmitrienko, az szkp csecsen-ingus területi bizottságának titkára vezeti. a küldöttséget hétfőn fogadta antalóczy albert, az mszmp komárom megyei bizottságának első titkára.

több mint tíz éve már, hogy testvéri kapcsolatot alakított ki komárom megye a szovjetunió legkisebb köztársaságával. együttműködésük kiterjed a városokra, a falvakra, az élet számos területére. különösen élénk a kapcsolat azóta, amióta a csecsen-ingus területi pártbizottság és a komárom megyei pártbizottság is együttműködési megállapodást kötött. gyakoribbá váltak a delegáció-cserék, több ipari és mezőgazdasági üzem is közvetlen kapcsolatot alakított ki. kölcsönösen hasznosítják az egymástól átvett jó tapasztalatokat, új módszereket. több csecsen-ingus mezőgazdasági üzem például kiemelkedő eredményeket ért el a bábolnai kukoricatermelési technológiával.

a jövőben bővíteni kívánja a két testvérmegye együttműködését. többek között nyelvoktatók és felsőoktatási intézmények tapasztalatcseréjét tervezik, és rendszeressé akarják tenni a propagandaanyagok, tájékoztatók és sajtótermékek cseréjét is. /mti/

ráb/wné/sa ká hgy
14.42 190983 1311

-.-

sb0049 4 160 mtib1053 /felhasználható: 16 órától!/
szandai sándor szobrászművész emlékkiállítás

1983. szeptember 19. - hétfőn a karcagi déryné művelődési központban megnyílt szandai sándor szobrászművész emlékkiállítás. a szolnok melletti szandaszőlősen született mester, akinek visszatérő modellje a szülőföld és a paraszti élet volt, a mesterségbeli tudást fafaragó édesapjától kapta, s ezt aztán a szobrászatban művészi szintre emelte. móríc zsigmond barátjaként igen fogékony volt a

szociális kérdések ^{alkotásai} iránt a paraszti élet, szegény nép sorsának emlékművei. a képzőművészeti kiadó, a kiállítás alkalmából mai magyar művészet sorozatának legújabb köteteként megjelentette L. menyhért lászló szandai sándort bemutató művét. /mti/

end/kné/kz/mz hgy

14.43 190983 0724

-.-

sb0050 4 160 mtib1054 /felhasználható 16 órától!/
képzőművészeti kiállítás a miskolci egyetemen

1983. szeptember 19. - a miskolci herman ottó muzeum képtárának eddig ritkán bemutatott alkotásaiból nyílt kiállítás hétfőn a miskolci nehézipari műszaki egyetem főépületében kialakított galériában. az egyetem közművelődési bizottsága és a muzeum között létrejött együttműködési megállapodás alapján rendezett tárlaton több mint 60 alkotás került közönség elé. a többségük 19. és 20. századi magyar mester, közöttük barcsay jeno, berény róbert, csók istván, fényes adolf és gulácsy lajos műve.

a két intézmény közötti együttműködés arra szolgál, hogy az egyetem bányász-, kohász-, gépész- és jogi karának hallgatói megismerjék a miskolci muzeum gyűjteményében található képzőművészeti, ötvösművészeti alkotásokat, a régészeti és a néprajzi tárban őrzött értékeket. ezért a muzeum az új tanévben rendszeres kiállításokat tart majd az egyetem galériájában. /mti/

kör/tné/sa kz hgy
14.48 190983 0947

-.-

sb0051 4 160 mtib1055 /felhasználható 16 órától!/
 szabó lászló szobrászművész tárlata

1983. szeptember 19. - szabó lászló szobrászművész, a zagyva-parti művésztelep lakójának alkotásaiból nyílt hétfőn kamarakiállítás a szolnoki olajbányász klubban. a bemutatott alkotások jelentős részének munkások, olajbányászok voltak az ihletői. a kiállítást szeptember végéig látogathatják az érdeklődők.
 /mti/

end/kné/kö kz hgy
 14.49 190983 0381

-.-

sb0052 4 160 mtib1056 /felhasználható: 17 órától!/
 fánscsik mária kiállítása pákozdon

1983. szeptember 19. - kerámiafigurákkal, az agyag színét őrző szobrocskákkal mutatkozott be fánscsik mária, dunaujvárosban élő és alkotó keramikusművész hétfőn pákozdon, a művelődési központban megnyitott kiállításán. szobrai - amelyek közül harmincat láthatnak a velencei-tó parti település lakói és vendégei - máz nélkül készülnek, s őrzik az agyag természetes színét. kiállítását a helyi díszítőművész szakkör munkáival együtt szeptember végéig láthatják az érdeklődők. /mti/

dáv/bné/sa kz hgy
 14.51 190983 0547

-.-

sb0053 1 130 mtib1057

hazánkba érkezett ... /3. rész/

ezután az országház delegációs termében tágabb körben folytatódott az eszmecsere. a lázár györgy vezette magyar tárgyalócsoporthoz tagjai voltak: marjai józsef, nagy jános és nagy lajos, a külügyminisztérium főosztályvezetője. az amerikai tárgyalólüldöttség élén george bush állt, a delegáció tagjai voltak: daniel j. murphy, az alelnök főtanácsadója, donald p. gregg, az alelnök nemzetbiztonsági tanácsadója, paula dobriansky, a nemzetbiztonsági tanács munkatársa, mark palmer, a külügyminisztérium európai ügyekért felelős csoportfőnöke és harry e. bergold. /folyt.köv./

sr/tr/sa -ár hgy
 14.59 190983 0635

-.-

sb0054 4 180 mtib1058 /közönségszolgálat/
 a magyar nemzeti bank deviza- és valutaárfolyamai /1. rész/
 1983. szeptember 19.

hivatalos devizaárfolyamok
 érvényben: 1983. szeptember 20-tól

devizane m	vételi árf. 100	közép egységre	eladási ft-ban
angol font	6697,78	6704,48	6711,18
ausztrál dollár	3956,03	3959,99	3963,95
belga frank	83,15	83,23	83,31
dán korona	464,18	464,64	465,10
finn márka	783,00	783,78	784,56
francia frank	554,70	555,26	555,82
hollandi forint	1492,02	1493,51	1495,00
japán yen /1000/	182,76	182,94	183,12
kanadai dollár	3617,78	3621,40	3625,02
kuvaiti dinár	15307,57	15322,89	15338,21
norvég korona	601,83	602,43	603,03
nszk márka	1669,63	1671,30	1672,97
olasz líra /1000/	28,02	28,05	28,08
osztrák schilling	237,59	237,83	238,07
portugál escudo	36,02	36,06	36,10
spanyol peseta	29,39	29,42	29,45
svájci frank	2060,19	2062,25	2064,31

svéd korona	566,31	566,88	567,45
tr. es cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
usa dollár	4466,75	4471,22	4475,69

az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szeptember 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

/folyt. köv./ sa
15.03 190983 1612

--

sb0055 4 180 mtib1059 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank ... /2. rész/

valuta /bankjegy és csekk/ árfolyamok
érvényben: 1983. szeptember 20-tól

p é n z n e m	vételi árf. 100 egys.	eladási ft-ban
angol font	6503,35	6905,61
ausztrál dollár	3841,19	4078,79
belga frank	80,73	85,73
dán korona	450,70	478,58
finn márka a/	760,27	807,29
francia frank	538,60	571,92
görög drachma b/	46,08	48,93
hollandi forint	1448,70	1538,32
japán yen /1000/	177,45	188,43
jugoszláv dinár a/	42,22	44,84
kanadai dollár	3512,76	3730,04
kuvaiti dinár	14863,20	15782,58
norvég korona	584,36	620,50
nszk márka	1621,16	1721,44
olasz Lira /1000/	27,21	28,89
osztrák schilling	230,70	244,96
portugál escudo	34,98	37,14
spanyol peseta	28,54	30,30
svájci frank	2000,38	2124,12
svéd korona a/	549,87	583,89
usa dollár	4337,08	4605,36

a/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 100-as
b/ vásárolható legmagasabb bankjegy-cimlet: 500-as

/mti/ kf/sa bam hgy
15.08 190983 1272

--

sb0056 4 150 mtib1060 /közönségszolgálat/

miről ír a kertészet és szőlészet

1983. szeptember 19. - időszerű őszi tennivalókhöz ad hasznos tanácsokat egyebek között a kertészet és szőlészet most megjelent 38. száma.

a gyümölcsstelepitők figyelmébe sorozat ezuttal 12, jó tulajdonságú, téli alma fajtát mutat be. ehhez kapcsolódóan az idejében szőlünk rovat részletesen ismerteti a téli alma szakszerű szüretelését, s megadja hozzá az érvényes minőségi szabványokat is. a szőlőstelepitők részletesen olvashatnak az ültetés előkészületeiről, többek között a talajvizsgálat fontosságáról, az ültetés módjáról, a fajták kiválasztásáról.

a kerttel nem rendelkezők, de kertészkedni vágyók számára ad ötleteket a zöldségtermesztés a betonon című írás, amelyben egyúttal az erkélyek kertészeti hasznosítására is találunk példákat. a gyűjtőknek a himalájai selyemfenyőt mutatja be, az így csinálom rovat az éró szőlőfürt védelmére, a pince és a használt hordók tisztítására és védelmére ad utmutatást a lap legújabb száma. /mti/

kf/bam/mz hgy

15.11 190983 1016

--

sb0057 4 130 mtib1061

az mszmp küldöttségének látogatása izraelben

1983. szeptember 19. - az izraeli kommunista párt meghívására szeptember 11-18 között látogatást tett izraelben az mszmp küldöttsége szabó istvánnak, az mszmp kb tagjának, a termelőszövetkezetek országos tanácsa elnökének vezetésével. a küldöttség, amelyet fogadott taufik toubi, az izraeli kommunista párt főtitkárhelyettese, tárgyalt david kheninnel, a párt politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával, george toubival, a központi bizottság titkárával, a kb külügyi osztályának vezetőjével, ismerkedett vidéki pártszervezetek munkájával és találkozott az izraeli békemozgalom képviselőivel.

a szivélyes elvtársi légkörben, az egyetértés szellemében folytatott megbeszéléseken a két párt képviselői véleményét cseréltek a nemzetközi helyzetről, különös tekintettel a közel-keleti válságra, továbbá a nemzetközi kommunista mozgalom néhány

M

kérdéséről, s kölcsönösen tájékoztatták egymást országuk és pártjuk helyzetéről.

aggodalommal állapították meg, hogy a szélsőséges imperialista köröknek a fegyverkezési verseny fokozására, a nemzetközi kapcsolatok megromlására irányuló törekvései következtében a nemzetközi feszültség növekedett. sikra szálltak a nukleáris konfrontáció elkerülésére, a világbéke megvédését szolgáló nemzetközi együttműködés erősítéséért. sürgették az izraeli csapatok feltétel nélküli kivonását libanonból, a közel-keleti válság, a palesztin probléma tartós és igazságos rendezését és ebből a célból nemzetközi konferencia összehívását minden érdekelt fél, köztük izrael, s a palesztinai arab nép egyedüli törvényes képviselője: a palesztinai felszabadítási szervezet részvételével.

az mszmp küldöttsége megerősítette szolidaritását az izraeli kommunisták és más békekerők harcával.

a két párt képviselői kifejezték készségüket a pártközi együttműködés elmélyítésére, amely mindkét nép, a béke és a társadalmi haladás ügyét is szolgálja. /mti/

gg/kö -ár olt
15.31 190983 1983

sb0058 4 160 mtib1062

megkezdődött a zeneművészek nemzetközi szövetségének kongresszusa /1. rész/

1983. szeptember 19. - hétfőn budapestben megkezdte munkáját a zeneművészek nemzetközi szövetségének /fim/ xi. kongresszusa. a zenei szakszervezeteket tömörítő nemzetközi szövetség - amely először ülészik szocialista országban - legmagasabb fórumán 26 tagország küldöttein, több nemzetközi partnerszervezet képviselőin kívül részt vesznek a nem tagországok megfigyelői is. az ötnapos tanácskozás megnyitó ünnepségén - a szakszervezetek országos tanácsának székházában - simó tibor, a művészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára köszöntötte a megjelenteket, hangsúlyozva:

- őszintén örülünk annak, hogy a fim végrehajtó bizottsága elfogadta javaslatunkat, és budapestben hívta össze a xi. kongresszust. ezt a találkozót joggal sorolhatjuk a szakszervezeti világkonferenciák nevezetes eseményei közé, hiszen a kongresszusi küldöttek és megfigyelők nagy kifejezi a résztvevőknek azt a szándékát is, hogy a zenészek gazdasági, szociális, művészi érdekeinek védelme és támogatása érdekében közös álláspontot alakítsanak ki.

a köszöntő szavak után jakab sándor, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkár-helyettese, valamint köpeczi béla művelődési miniszter mondott üdvözlő beszédet.

jakab sándor kifejtette: - a történelem tanulságai és a ma tapasztalatai egyaránt igazolják, hogy a művészek, köztük a zeneművészek sokat tettek és tesznek a társadalmi haladásért, a népek közötti békés egymás mellett élésért - mondotta. /folyt. köv./ mz

15.32 190983 1556

sb0059 4 160 mtib1063

megkezdődött a ... /2. rész/

ez a tevékenység munkájuk lényegéből fakad és a művészet humanizmusából és nemzetköziségéből adódik. meggyőződésünk - hangoztatta jakab sándor -, hogy ma a művészeteknek minden eddiginél nagyobb jelentőségük van az emberiség békevágyának és humanizmusának kifejezésében. a sokszor elgépiesedettnek és elidegenedettnek nevezett xx. században a haladó szellemű művészek a világ emberközpontuságának felmutatására és megőrzésére vállalkoznak, s ez nem kis feladat.

köpeczi béla beszédében aláhuzta:

a kulturális életben a zenének kiemelkedő funkciót szánunk. úgy véljük: a tudományos-technikai haladás nem teszi feleslegessé a művészetek megismerését és élvezetét. azt az uttörő munkát, amely bartók és kodály nevéhez fűződik, teljes egészében a magunkénak valljuk, örökségük ápolása, munkájuk folytatása nemes kötelességünk.

a művelődési miniszter szólt arról is, milyen különleges figyelmet szentel hazánk az ifjúság zenei nevelésének. tájékoztatta a résztvevőket a magyar zenepedagógusok, zeneszerzők és előadóművészek áldozatos munkájának eredményeiről, majd így folytatta:

- ismertek hazánk jó zenei kapcsolatait a nagyvilágban. ez a budapesti rendezvény is a magyar muzsikuskok tevékenységének, a világ zenei életében betöltött szerepének, rangjának elismerése, s remélem ezek a kapcsolatok a jövőben még inkább kiteljesednek, a zene évszázadok óta a kultúra nemzetköziségének, egyetemes szuverenitásának egyik fő kifejezője, amely hozzásegítheti a népeket egymás jobb megértéséhez. /folyt. köv./ mz

15.34 190983 1564

sb0060 4 160 mtib1064

megkezdődött a ... /3. rész/

az üdvözlő beszédek után John Morton, a film elnöke szólt a kongresszus központi témájáról, a muzsikások jogainak védelméről. A film fő feladatának tekinti az élő zenei előadások fokozott támogatását, a zeneművészek számára a munkahelyek biztosítását, továbbá érdekvédelmüket és -képviseléseiket. Ma ugyanis a rádió, a televízió, a hanglemezek, a magnó, a képmagnó tömeges elterjedése, a műholdas közvetítés térhódítása korábban soha nem látott lehetőséget nyitott a művészetek széles körű népszerűsítéséhez. Ugyanakkor ez érzékenyen érintette-érinti az előadóművészeket, mert míg egyesek számára új munkahelyek, kiegészítő jövedelemforrások jöttek létre, addig másoknál ugyanez a folyamat a munkalehetőség elvesztésével járt. A film ezért jogi eszközökkel is védeni igyekszik a zenei előadások, felvételek másodfelhasználását, kialakítva és továbbfejlesztve ennek ellenőrizhető rendszerét.

a kongresszus - az elnökség, valamint a bizottságok megválasztása és a napirend elfogadása után - megkezdte munkáját: az elkövetkező napokban megvitatják az előző ülés óta eltelt időszakban végzett tevékenységet, áttekintik a különböző nemzetközi szervezetekkel kialakított munkakapcsolatokat, a zeneművészek foglalkoztatási körülményeit is. /mti/

t cs/ag/mz hgy

15.34 190983 1307

--

sb0061 4 130 mtib1066

elutazott a dán szocialista néppárt küldöttsége

1983. szeptember 19. - a hazafias néppárt országos tanácsának meghívására szeptember 14-19. között látogatást tett hazánkban a dán szocialista néppárt küldöttsége, amelyet Ingelise Koefoed, a párt központi bizottságának tagja, a parlament kulturális bizottságának elnöke vezetett. A delegáció tárgyalásokat folytatott a hazafias néppárt dr. Kovács Béla országos titkár vezette küldöttségével a kétoldali kapcsolatok felvételéről, az együttműködés lehetőségeiről. A találkozó alkalmával tájékoztatták egymást szervezeteik céljairól, munkájáról, s véleményt cseréltek időszerű nemzetközi kérdésekről is. A béke és a biztonság témakörét érintve egyetértettek abban, hogy a fegyverkezési hajszák megfékezése, a béke megszilárdítása napjaink legégetőbb feladata.

M

a delegáció megbeszéléseket folytatott a magyar külügyi intézetben, találkozott országgyűlési képviselőkkel, Ligeti Lászlóval, a szot alelnökével, és nyers rezső az mta közgazdaságtudományi intézetének tudományos tanácsadójával. A küldöttséget fogadta Pozsgay Imre, a hazafias néppárt országos tanácsának főtitkára.

a dán vendégek ellátogattak Tolna megyébe, ahol megismerkedtek a megye életével, nevezetességeivel. A delegáció elutazott/hétfőn hazánkba. /mti/

gi/mi/ag/mz olt

15.50 190983 1317

--

sb0062 4 160 mtib1067

a választójogi törvénytervezet társadalmi vitái /1. rész/

1983. szeptember 19. - országsszerte folytatódnak a választójogi törvénytervezet társadalmi vitái. Orsháza az üveggyár munkásai és mérnökei mondták el véleményüket a választási rendszer továbbfejlesztéséről. A résztvevők egyetértettek abban, hogy az országgyűlési képviselők és a tanács tagok jelölésekor csak azok a személyek jöhessenek szóba, akik abban a kerületben, illetve abban a körzetben laknak. Fontosnak tartották azt is, hogy a jelölőgyűléseken is csak a helybéliek lehessenek jelen.

arra is felhívták a figyelmet, hogy a megyei tanács tagok közvetett választása többé nem felel meg demokráciánk jelenlegi fejlettségi szintjének. Azt indítványozták, hogy a megyei tanács tagjait szintén választás útján juttassák a polgárok a testületbe. A többes jelölésről szólva kiemelten foglalkoztak az azonos lehetőségek és feltételek megteremtésének szükségességével. Erre annál is inkább oda kell figyelni, hangoztatták, mert az állampolgárok előtt kevésbé ismert jelölt így eleve hátránnyal indulna a választási küzdelembe. Megfogalmazódott annak az igénye, hogy a relatív többség is elég lehessen a mandátum megszerzésére: ne kelljen újabb és újabb helyi választásokat tartani.

csurgón a községi előljárási bizottságok létrehozásának indokoltságát nyomatékosították. Az új testületeknek - mondták - nagy szerepük lesz a falvak, a kisebb települések népességmegtartó erejének növelésében. Am ehhez arra van szükség, hogy még munkájuk kezdete előtt pontosítsák jog- és hatáskörüket. Megemlítették a jelölőgyűlések határozatképességének problematikáját, javasolva,

M

hogyan állapítsák meg, hány választó jelenléte szükséges a jelöltség elfogadásához, kihirdetéséhez. Győr-sopron megyében Jánossomorján és Bősárányban a társközsegek viszonyának jelenlegi ellentmondásos és várhatóan fejlődő kapcsolatait vették górcső alá. A törvényjavaslat szerint a 300 lakos alatti társközsegeknek három tanácstaguk lenne. A jánossomorjaiak úgy vélekedtek, hogy ezt a számot indokolt 500-ra felemelni. Bősárányban elegendőnek tartják a társközsegenkénti két-két tanácstagot. /folyt. köv./

gi/tr/mz

15.55 190983 2168

--

sb0063 4 160 mtib1068

a választójogi ... /2. rész/

Debrecenben a nyugdíjasok számára szervezett társadalmi vitán arra hívták fel a figyelmet, hogy a többes jelöléseknél el kell kerülni a jelölőlista felduzzasztását; ugyanis korántsem biztos, hogy az a választók érdekeit szolgálja. Már csak ezért is jelentős feladat hárul az előkészítésben és a megvalósításban meghatározó szerepet betöltő népfront-mozgalmi testületekre, aktivistákra. Szó esett arról is, hogy a jelöltek megtiszteltetésnek érezzék, ha nevüket megemlíti a lista összeállításakor. Elhangzott az a kérdés, hogy a póttanácstagokat is hívják meg a fontosabb kérdéseket tárgyaló tanácsülésekre, s részükre rendszeresen megküldik a beszámolókat, tájékoztatókat. Így folyamatosan követhetik ők is a népképviselői testület munkáját, s bármikor elődjeik helyébe léphetnek.

Decsen emlékeztettek rá, hogy náluk, a sárköz legnagyobb községében már volt kettős jelölés. Ám a tapasztalatok meglehetősen felemások; az, akit nem választottak meg, megsértődött, félrehúzódott a közélettől. Az új választójogi törvény rendelkezései szavatolják, hogy a nem győztesként befutó jelölt se érezze magát, ugymond, bukott embernek. Javasolták továbbá, hogy a képviselőjelöltek még a választások előtt járják végig a körzetüket, s legyen módjuk arra, hogy megismerkedjenek választóikkal. Szombathelyen a fiatalok számára szervezett eszmecsere az indítványozták, hogy a tanácstagoknak legyen pénzalapjuk, amelyet szociális támogatásra, avagy a körzet kisebb munkáinak elvégzésére fordíthatnak. Felvetették azt is, hogy a hazafias

népfront propaganda-munkája még kívánivalót hagy maga után: gyakran lehet találkozni közömbös emberekkel, akik nem látják át a választási rendszer továbbfejlesztését célzó elképzelések jelentőségét. /mti/

gi/kre/gem/tár/cser/káp/sam/tr/bc/mz olt

16.00 190983 1825

--

sb0064 4 150 mtib1069

kitüntetés

1983. szeptember 19. - a népköztársaság elnöki tanácsa Bernhardt Györgynek, a szot munkavédelmi továbbképző intézet igazgató-helyettesének, nyugállományba vonulása alkalmából a szakszervezeti mozgalomban végzett több évtizedes kiemelkedő munkája elismeréséül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. A kitüntetést Gál László, a szot főtitkár-helyettese hétfőn adta át. /mti/

tr/sl/mz olt

16.04 190983 0422

--

sb0065 4 150 mtib1070

békenagygyűlés a szot központi iskolán

1983. szeptember 19. - az őszi szolidaritási akciósorozat keretében nagygyűlést tartottak hétfőn a szot központi iskolán. Palotai Károly, a szot alelnöke beszédében felidézte a békeszerető emberiség, a szakszervezeti mozgalom törekvéseit, követeléseit; az atomfegyverek csökkentését, a fegyverkezési verseny megszüntetését, atomfegyvermentes övezetek kialakítását, általános és teljes leszerelést - hangsúlyozva, hogy ez a békeprogram összhangban van a magyar népköztársaság békeszerető külpolitikájával, a magyar társadalom békeakarásával. A szot alelnöke kiemelte, hogy a békéért

bel

- 42 -

1983.09.19.

és a biztonságért a szakszervezetek gazdasági építő érdekvédelmi munkájuk hatékonyságának növelésével, hazafiságra és internacionalizmusra neveléssel tehetnek a legtöbbet. a hétfői nagygyűlésre is ennek szellemében került sor. /mti/

tr /sl/mz olt

16.08 190983 0887

--

sb0066 4 130 mtib2002

iskolacentenárium

1983. szeptember 19. - ujbudán, a komját aladár utcai zenetagozatos általános iskolában ezen a héten ünnepelnek.

az egykori polgári leányiskola az idén 100 éves. a centenáriumi eseménysorozat nyitányaként a növendékek tablóból, naplóból, bizonyítványokból, évkönyvekből, s a mai diákok életét bemutató tárgyakkal nyílt kiállítás. hétfőn az ujbudai tanács dísztermében az iskola kórusa adott hangversenyt. ezen felléptek azok az egykori tanítványok is, akik időközben elvégezték a zeneművészeti főiskolát. kedden kaffka margitára, az iskola volt tanárára emlékeznek, aki 1907 és 1912 között, öt éven át oktató volt az iskola falai között.

a szeptember 27-ig tartó rendezvények sorát sportvetélkedő, honvédelmi járőrverseny színesíti. /mti/

ri/mi/ag/mz olt

16.13 190983 0802

--

bel

- 43 -

1983.09.19.

sb0067 4 130 mtib2003

kristálynövesztési konferencia budapesten

1983. szeptember 19. - hétfőn megkezdte munkáját budapesten a iii. magyar kristálynövesztési konferencia. az eötvös loránd fizikai társulat rendezte, háromnapos tudományos tanácskozásnak az mta természettudományi kutatólaboratóriumainak épülete ad otthont. az eszmecsere a mikroelektronikában és a lézertechnikában fontos szerepet játszó kristályok előállítását és felhasználását több mint hatvan előadáson, illetve poszteren mutatják be a szakemberek. a nemzetközi konferencián, amelyet az eötvös loránd fizikai társulat kristályfizikai szakcsoportja szervez, tizenegy nemzet - köztük a szovjetunió, az ndk, csehszlovákia, az egyesült államok és japán - kutatói számolnak be legújabb eredményeikről. /mti/

na/gg/ -ár/mz olt

16.15 190983 0787

--

sb0068 4 160 mtib2005

holland festőművész kiállítása dorogon

1983. szeptember 19. - hugo landheer holland festőművész munkáiból nyitottak hétfőn kiállítást a dorogi művelődési központ galériájában. a holland festészet fellegvárában, aerdenhoutban élő művész festményeinek tárgya a kikötők, a hajók, intim utcácskák világa, képei sajátosan légies, mesészerű atmoszférát árasztanak. a holland mester ötven festményt a magyar eszperantó szövetségnek adományozott, s ezekből a művekből mutatnak most be - október 9-ig - harmincat a dorogi galériában. /mti/

ráb/wmé/kz/mz olt

16.22 190983 0565

--

sb0069 4 150 mtib2006

megkezdődtek a szakmai napok a bnv-n /2. rész/

pitt-patt, fini fudge, mártott-rolli, hápi - e fantázianevek takarják azokat az édes-finomságokat, amelyekkel a rákóczi sütőipari szövetkezet örvendeztette meg az idén az édességek kedvelőit a bnv-n. mint a szövetkezet életében elsőként megtartott sajtótájékoztatón elmondták: gyártmányfejlesztők nyolc különleges újdonsággal rukkoltak ki. a pitt-patt egészen újszerű izesítésű, karamellel bevont pattogatott kukorica, a fini fudge egyenként csomagolt omlós karamella, az ismert rolli termékcsalád új tagja narancskrémrel töltött, a hápi pedig habosított cukorka, amilyent eddig legfeljebb franciaországban kóstolhattak az édesszájuak. az újdonságok sora ezzel korántsem teljes: a rákóczi szövetkezet az idén napraforgómagos kenyér sütését is megkezdte, amely félkilós, hosszukás formában készül és a napraforgón kívül köménymagot is tartalmaz. a diétás táplálkozásba is jól beilleszthető kenyérrel elnyerték a bnv nagydíját. a napraforgómagos kenyér nem kifejezetten gyógy-táplálék, a diamon elnevezésű töltött ostyák viszont kifejezetten diétázóknak készülnek. ilyen típusu termékek régen hiányoznak a hazai választékból. a rákóczi diamonja minőségben egyenértékű a hasonló külföldi diabetikus töltött ostyákéval. következő újdonságuk a vitapoll tableta, amely virágporból készül. b 1 vitamint tartalmaz, ezáltal erősíti fogyasztóinak idegrendszerét, étvágygerjesztő hatása és gyulladásgátló.

az új termékek jórészt a szövetkezet saját üzlethálózatában és a nagyobb fővárosi élelmiszerüzletekben már árusítják, csak úgy, mint a vásáron.

a hazai választék gazdagítása mellett az exportlehetőségeket is kutatják. osztrák megrendelésre gyártanak például karácsonyi habkarikákat, amelyek eddig nem tartoztak a szövetkezet termékei közé. úgy remélik, hogy más, eltartható édességeik is felkeltik a külföldi vevők érdeklődését. exportjuk bővítésének azonban egyelőre a megfelelő csomagolás hiánya korlátokat szab. jelenleg az exportra kerülő cikkek kézzel csomagolják. a gazdaságos kivitelhez megfelelő termelékenységű dolgozó gépekre és csomagolóanyagra lenne szükségük, ezek beszerzése szerepel terveikben. /folyt. köv./

os/gg/sl/mz olt

16.27 190983 2219

-.-

sb0070 4 130 mtib2007 /felhasználható: 18 órától!/
kádár jános finnországra látogat

1983. szeptember 19. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára mauno koivisto-nak, a finn köztársaság elnökének meghívására szeptember 20-án, kedden hivatalos látogatásra finnországra utazik. /mti/
k/gg/kö -ár olt
16.37 190983 0302

-.-

sb0071 4 160 mtib2009

megnyitották az országos honvédelmi könyvnapokat

1983. szeptember 19. - hétfőn győrött megnyitották a ii. országos honvédelmi könyvnapokat. kreiter mária, az mszmp győr-sopron megyei bizottságának titkára megnyitóbeszédében kiemelte; a fő célja a szocialista honvédelemmel foglalkozó új irodalmi, illetve szakmai, politikai alkotások népszerűsítése. a könyvnapok listáján az idén csaknem félszáz könyv szerepel, s ezek kilenc kiadó gondozásában jelentek meg. ez a kiadói politika egyértelműen jelzi, hogy a honvédelmi témájú irodalom az egész magyar könyvkiadás közös ügye, amely biztosítja, hogy az olvasók minden rétege találhat magának érdekeset, újdonságot a művek között. ezek az alkotások - hangoztatta a szónok - a legmagasabb művészi, tudományos és internacionalista nevelés céljait. szocializmust építő hazánkról és annak védelméről szólnak, a népek barátságát erősítik, s írói eszközökkel hirdetik a békét, szolgálják megóvásának ügyét.

rendezvény

a magyar irodalom - példa erre az írószövetség és a honvédelmi minisztérium évente ismétlődő pályázati rendszere - régóta tevékeny részt vállal az egészséges honvédelmi tudat, a hazafias és internacionalista nevelés erősítéséből. ezt reprezentálja az idei országos honvédelmi könyvnapok kínálata is, amelyben szépirodalmi és ismeretterjesztő művek, honvédelmi nevelést segítő kézikönyvek, történelmi témájú kötetek, és az úrkutatást népszerűsítő munkák egyaránt szerepelnek.

az ünnep alkalmából könyvkiállítás nyílt hétfőn győrött, a rába művelődési központban, az európa, a kossuth, a közigazgatási és jogi, a magvető, a móra, a műszaki, a szépirodalmi, a népszava és a zrínyi kiadó munkáiból, melyek a könyvterjesztő vállalatok jövőtől az ország minden részében megvásárolhatók.

és ismeretterjesztő színvonalon szolgálják a hazafias, honvédelmi

3

a következő napokban győrtt és a megye több városában, községében, üzemekben és iskolákban író-olvasó találkozókat tartanak, irodalmi műsorokat, fórumokat rendeznek, lesz sokhelyütt könyvvásár és több alkalommal fellép a magyar néphadsereg művészegyüttes. /mti/

mzs/sza/kz/mz olt

16.44 190983 2050

--

sb0072 4 160 mtib2010 /közönségszolgálat/

madách-versek illusztrációi

1983. szeptember 19. - madách-versek illusztrációiból nyílik kiállítás szeptember 20-án, kedden 17 órakor a pedagógusok fáklya klubjában. a farkas andrás festőművész munkáit bemutató tárlat - amely a „hittel élni”, címet viseli - október 3-ig látható, naponta 12 és 19 óra között. /mti/

jk/bc/mz olt
16.44 190983 0343

--

sb0073 4 160 mtib2011 /közönségszolgálat/

új kiállítás a szot-dijasok galériájában

1983. szeptember 19. - loránt jános szot-dijas festőművész kiállítása nyílik meg szeptember 21-én a szakszervezetek fővárosi művelődési házában, a szot-dijasok galériája sorozatban. a tárlat október 4-ig látogatható. /mti/

jk/bc/mz olt
16.45 190983 0291

--

sb0074 4 180 mtib2012 /közönségszolgálat/

utlezárások

1983. szeptember 19. - a fővárosi közterület-fenntartó vállalat munkálatai miatt szeptember 19-23. között a következő helyeken nehezül a közlekedés:

a iii. kerületben fél szélességben lezárják a farkas torki utat a bécsi ut és a verhovina utca között. a forgalmat jelzőlámpák irányítják.

a iv. kerületben fél szélességben lezárják a táncsics mihály utcát a templom utcától az attila utcáig. a munkák idején a táncsics mihály utca az attila utca felé egyirányú lesz. felújítják az utburkolatot a főti uton, a baross és a szilágyi utca között. a munkák idején félpályás utlezárással kell számítani.

a xii. kerületi városmajor utcában utszegélyt és járdát építenek a kék golyó és az acsády ignác utca közötti szakaszon. emiatt helyenként tilos a parkolás.

a következő héten a fővárosi gázművek nagyméretű munkagépei a vi. kerület több pontján elfoglalják a járdát: a jókai utca 40., a bajcsy-zsilinszky ut 63., a lenin körút 89., 91. és 93. számú házak előtt. a munkát mindenütt reggel 8 és délután 4 óra között végzik.

mindkét forgalmi sávot lezárták a xi. kerületi budafoki uton, a hengermalom ut előtt, a keltex-hidtól kifelé haladva, 30 méter hosszú szakaszon. az érintett részen távfűtő-vezeték építenek, ezért a kifelé haladó forgalmat a városközpontba tartó oldalra terelték át; ott most oda-vissza egy-egy sávban lehet közlekedni. a munka várhatóan egy hónapig tart.

csatornát építenek a xxi. kerületi kalamár józsef uton a szőlős és az erkély utca között. ezért az utat teljes szélességében lezárták. a járműforgalom kifelé a kalamár józsef utca, erdőalja ut, völgy utca, szentmiklósi ut, mátra utca vonalán kerülheti el az utlezárást. befelé a kalamár józsef ut, vércse utca, tátra utca, szentmiklósi ut, völgy utca, erdőalja ut vonalán lehet közlekedni. a főinform felhívja az autósok figyelmét, hogy az erdőalja ut és a kalamár józsef ut kereszteződésében megváltozott az elsőbbségi rend: az erdőalja uton érkezőknek van elsőbbségük. az utlezárást miatt nem közlekedik az 52/a jelzésű autóbusz, az 52-esnek pedig a következők szerint módosult az utja: a járat a tanácsház térről indul, s a tanácsház utca, kossuth lajos utca, kalamár józsef ut, erdőalja ut, völgy utca, szentmiklósi ut, királyerdő ut érintésével közlekedik a végállomásig. ellenkező irányban ugyanezt az utat teszi meg. /mti/

jk/bbc/mz olt
16.50 190983 2384

--

sb0075 4 180 mtib2013 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. szeptember 19. - autóbuszok helyettesítik szeptember 20-ról 21-re virradó éjjel
- 22.30-tól 0.20 óráig a 10-es villamost a megyeri csárda és újpest forgalmi telep között;

- 00.20-tól 4.30-ig a 10-es éjszakai villamost a vonal teljes hosszában;

- 21.10-től a műszak végéig a 13-as villamost az örs vezér tértől a határ ut-gubacsi ut kereszteződéséig, a 23-as és a 30-as villamosokat a ferenc körut és a festetics gyöngy utca között, a 31-es villamost pedig kispest határ uttól a gubacsi utig;

- 19.30-tól 3.50-ig a 4-as és a 6-os villamosokat a marx tértől a moszkva térig, illetve a 49-es éjszakai villamost a déli pályaudvartól a moszkva térig.

pályaépítési munkát végeznek a hév gödöllői vonalán szeptember 19-23. között, naponta 8.30-tól 13-ig. emiatt az örs vezér térről 8.30, 9.32 és 11.30 órakor induló szerelvények gödöllő helyett csak mogyoródig közlekednek, a menetrend szerint gödöllőről 9.33, 10.33, 11.33 és 12.33 órakor visszainduló vonatok pedig gödöllő helyett mogyoródtól szállítják az utasokat. /mti/

jk/bc/mz olt
16.51 190983 1097

--

sb0076 4 160 mtib2014

a magyar népi iparművészet 30 éve

1983. szeptember 19. - a magyar népi iparművészet 30 éve címmel kiállítás nyílt hétfőn a néprajzi muzeumban, a népi iparművészet tanács megalakulásának 30. évfordulójából. a nagyszabású tárlaton több mint 700 művész: fazekasok, fafaragók, szövők, himzők, valamint a kismesterségek jeles képviselői, közöttük kosárfonók, népviseleti baba-készítők, kékfestők, bőrdíszművesek legszebb alkotásait sorakoztatták fel. *Falkalmá*

napjainkban 40 ezer hivatásos és mintegy 20 ezer amatőr népi iparművész tevékenykedik hazánkban. ez a művészeti ág - csakugy mint kezdetben - tulnyomórészt az ipari szervezetekben összpontosul. a népi iparművészet valóban művészi rangra emelésében kiemelkedő jelentőségű volt az 1982. év: ekkor lépett hatályba ezen a területen

is a szerzői jogvédelem, amely a világon egyedülálló elismerése ennek a művészeti ágak. a most megnyílt kiállítás nemcsak az elmúlt három évtized eredményeit tükrözi, hanem egyes „műfajok”, utánpótlás-gondjait is érzékelteti. az alkotások készítőinek többsége ugyanis az idősebbek közül való, különösen ha a himzés, a fafaragás reprezentánsait kíséri nyomon a látogató.

a tárlatot pozsgay imre, a hazafias népfront ^(országos) tanácsának főtitkára nyitotta meg, hangoztatva: a népi iparművészeti tanács megalakulásával gondozásába vette a magyar népművészetet, a népi iparművészetet, és intézményes kereteket biztosított a népművészet iparművészeti ággá változásához. ez nem történelmi előzmény nélkül való. a felszabadulás előtt az akkori kulturális politika viszontagságai között a kiváló tehetségek nagyrészt csak a más művészeti ágakra is jellemző „gyöngyös-bokrétás”, mutatványos világba jutottak el. a felszabadulást követően e művészek „felmérése”, éppen azt a célt szolgálta, hogy ismét személyes teljesítményeket is felmutató alkotó művészekké váljanak - mondotta, majd így folytatta:

- a magyar népi iparművészet egyik nagy eredménye, hogy áthidalta azt a szakadékot, amely a felszabadulás előtt az ugynevezett magas művészetek és a népművészet között tátongott. ezzel lehetővé tette azt is, hogy szuverén alkotóművészek „teremjenek”, a népi iparművészetben is, akiknek a nevét számos elismerés fémjelzi, de akiknek a teljesítménye nem csupán hivatalos jelvényekkel mérhető. nem egyfajta divatról van szó, hanem arról, hogy a művészeti ág alapjaként őrizzük népünk, a magyarság kézmozdulatainak az emlékeit - hangsúlyozta befejezésül.

a kiállítást december végéig tekinthetik meg az érdeklődők.

/mti/
t cs/bc/mz olt
16.55 190983 2557

--

sb0077 1 130 mtib2015

kádár jános fogadta az amerikai alelnököt

1983. szeptember 19. - Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, hétfőn az országházban fogadta George Bush, az amerikai egyesült államok alelnökét, aki hivatalos látogatáson tartózkodik hazánkban. Az őszinte, szívélyes légkörű találkozáson véleménycserét folytattak a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről és a magyar-amerikai kapcsolatok alakulásáról. A találkozón jelen volt Lázár György miniszterelnök, és Nagy János külügyminisztériumi államtitkár, valamint Daniel J. Murphy, az alelnök főtanácsadója, Donald P. Gregg, az alelnök nemzetbiztonsági tanácsadója és Harry E. Bergold, az egyesült államok budapesti nagykövete. /mti/

sr/tr/kö -ár olt
17.03 190983 0747

--

sb0078 4 150 mtib2016

bekapcsolják a vezetékes gázellátásba mezőkövesdet

1983. szeptember 19. - ezer, háromezer, ötezer és tízezer forintos gázkötvények kibocsátását határozta el hétfői ülésén a mezőkövesdi városi tanács végrehajtó bizottsága. A kötvényeket - 9 százalékos kamattal - a kibocsátást követő ötödik évben váltják vissza.

mint az ülésen ezzel összefüggésben elmondták, a várost be akarják kapcsolni az országos gázhálózatba. A nagyszabású munka tervei készen vannak, a végrehajtásuk azonban nem áll rendelkezésre a teljes beruházási összeg. ezért döntöttek úgy, hogy a lakosság segítségét is kéri az egész város érdekeit szolgáló fejlesztéshez.

/mti/
tre/kz/mz olt
17.04 190983 0676

--

sb0079 4 130 mtib2017 /felhasználható: 18 órától!/
novemberben román nemzetiségi kongresszus

1983. szeptember 19. - a gyulai n. balcescu gimnáziumban hétfőn megtartott városi küldöttválasztó gyűléssel hajdu-bihar után békésben is befejeződött a magyarországi románok demokratikus szövetségének novemberi, hatodik kongresszusának újabb előkészítő szakasza: a zömében a két tiszántuli megyében élő hazai románság megválasztotta kongresszusi küldötteit. az ősz végén gyulán sorra kerülő nemzetiségi kongresszuson 110-en képviselik majd a románságot /64-en békést, 36-an hajdu-bihart, 6-an csongrád megyét, 4-en pedig a budapesten élőket/. mivel már csak a csongrádi magyarcsanád és a fővárosi román klub küldöttválasztója van hátra, mostanra átfogó kép alakult ki arról, hogyan vélekedik e nemzetiségünk politikai lehetőségeiről, az anyanyelv-használat kérdéseiről, s milyen megbízásokkal küldi képviselőit a gyulai kongresszusra.

a husz tiszántuli gyűlésen több fölszólaló megfogalmazta, hogy a hazai románság él a magyar nemzetiségi politika nyújtotta lehetőségekkel, s elégedett helyzetével. az érintett területeken mindenütt biztosított a románság arányos képviselete az államhatalmi szervekben, s jól működnek a két kongresszus között született megyei nemzetiségi bizottságok. az anyanyelv-oktatás eredményességére jellemző, hogy a hat évvel ezelőtti 5. kongresszus óta több mint egyharmadával nőtt /970-ről 1270-re emelkedett/ az általános iskolákban román nyelvet tanulók száma, a közelmúltban átadott új gyulai gimnázium pedig alapvetően megváltoztatta a román fiatalok középiskolai tanulmányainak feltételeit. örvendetesen gazdag eredményt hoznak évről évre a nyári néprajzi gyűjtőtáborok, számottevően fejlődik a románság klubmozgalma, s megjelent az izvorul című néprajzi folyóirat első két száma. hetilappá vált a románság ujságja, a foaia noastra, s megkezdődött a rádió és a tévé román nyelvű adása.

a sikerek mellett gondokról is szóltak a küldöttválasztó gyűléseken. javításra szorul a nemzetiségi szakember-utánpótlás; ehhez kapcsolódóan időnként gond a friss képesítésű, román anyanyelvű értelmiségiek elhelyezkedése szűkebb - nyelvőrző, s őket hazaváró - pátriájukban. a nemzetiségi öntudat is erősítésre szorul, különösen a fiatalabbak körében. /mti/

sam/ke/kö kz olt
17.21 190983 2260

--

sb0080 4 130 mtib2018

szolidaritási nagygyűlés Leninvárosban

1983. szeptember 19. - szolidaritási nagygyűlést rendeztek hétfőn Leninvárosban, a tiszai kőolajipari vállalatnál. a gyűlés szónoka sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke volt, aki beszédében többi között a következőket mondta:

- ezekben a napokban világszerte nagyszabású rendezvények sorozatán emlékeznek meg a nyugat-bejruti szabra és satila nevű menekülttáborokban végrehajtott népiirtás egyéves évfordulójáról. 1982. szeptember 18-án megrendüléssel és felháborodással fogadtuk a hírt: az izraeli zsoldjában álló fasiszta gyilkosok - haddad őrnagy pribékjei - nyugat-bejrut két menekülttáborában és kórházában több mint 1500 ártatlan palesztin menekültet - kizárólag gyermekeket, nőket és öregeket - mészároltak le, felidézve a német fasiszták által elkövetett borzalmakat, amelyekről azt hittük, hogy többé már nem ismétlődhetnek meg.

a nyugat-bejruti vérfürdőért a felelősség az amerikai egyesült államok által támogatott izraeli terhelő nyugat-bejrut izraeli megszállása nyitotta meg az utat a palesztin harcosok kivonását követően őrizetlenné vált menekülttáborok felé. nincs tehát jelentősége annak, hogy közvetlenül izraeli rohamosztagosok gépfegyverezték-e le a palesztin menekültek tömegét, vagy „csupán”, átengedték az áldozatokat a fasiszta hóhérokhoz.

- e tragikus évfordulón szervezett szolidaritási demonstrációkon világszerte milliók követelik a közel- és közép-keleti helyzet igazságos rendezését. az amerikai intervenció kiszélesedése azt jelzi, hogy amerika hosszú időre be akar rendezkedni libanonban, és az ország területét kiinduló bázisként akarja felhasználni szíria és más arab államok elleni fellépésre, a térség feletti uralma kiterjesztésére. a libanonban zajló események, a közel- és közép-keleti válság elmélyülése - mutatott rá sebestyén nándorné - meggyőző erővel bizonyítják, hogy megérett az idő a méltányos és általános rendezésre. /mti/

bas/fe/kö st olt
17.35 190983 1976

--

sb0081 4 150 mtib2019

megkezdődtek a szakmai napok a bnv-n /3. rész/

a merkur, a mogünt és a konsumex külkereskedelmi vállalat képviselői a japán c. itoh cég szakembereivel tárgyaltak immár több éves üzleti kapcsolataik bővítésének lehetőségeiről. a textillel, gépekkel, vegyipari termékekkel és élelmiszerekkel is kereskedő japán vállalat a bnv-n a toyo kogyo hirosimai autógyár új típusu, háromajtós mazda 323-as típusu gépkocsiját mutatja be.

a budapesti harisnyagyár az első szakmai napon hazai nagykereskedelmi partnereivel tartott üzleti megbeszéléseket. a rövidtől 16 vidéki és fővárosi lerakatának képviselőivel egyeztettek a jövő évi első félévi megrendeléseket. bemutatták kereskedelmi partnereiknek újdonságaikat, egyebek között a gepárd fantázianévű, gyapjutartalmu fonalból készült termékeiket, amelyekhez hasonló a hazai üzleti kínálatban eddig csak importként jelent meg. a gyapjutartalmu fonalból gyermek- és felnőtt zoknikat készítenek, valamint a legújabb divatnak megfelelő, bordáskötésű nadrágokat és női harisnyanadrágokat. beszámoltak arról, hogy technológiai változtatásokkal a korábbinál vékonyabb kivitelben gyártják az idén a frottírhatású boka- és térdzoknikat, ezáltal a lábaválók komfortérzete jelentősen javul. a kereskedők mérsékelt érdeklődést mutattak a legújabb aerobik felszerelések iránt, amelyeket a váci kötöttárugyárral közösen fejlesztett ki a harisnyagyár. a gyártók megítélése szerint a fogyasztók érdeklődése nagyobb lesz, ezért ezeket a divatcikkeket, valamint a nem sportoláshoz, hanem téli viseletként divatossá vált kötött lábszárvédőket nagyobb mennyiségben saját üzlethálózatukban is forgalmazzák. a kereskedők elsősorban a női harisnyanadrágok és a férfizoknik mennyiségének növelését kérték. ezért a harisnyagyár az idén jugoszláv bér munkában a tavalyi mennyiségnek csaknem a kétszeresét - 7 millió harisnyanadrágot és zoknit gyártat. ezáltal várhatóan a jövő évben kiegyensúlyozottabb lesz a harisnyaellátás.

meglátogatta az őszi bnv-t jevgenij petrovics pitovranov, a szovjet kereskedelmi és iparkamara elnöke, valamint taha bali, szíriai külkereskedelmi miniszterhelyettes. /mti/

os-mg/gg/sl/mz olt

17.39 190983 2162

--

sb0082 4 130 mtib2021

megjelent a társadalmi szemle augusztus-szeptemberi száma

1983. szeptember 19. - „az ipar helyzetéről és feladatairól,,
című vezető helyen közli a folyóirat a párt központi bizottságának
július 6-i határozatát. dr. zala julia cikke előremutató
gondolatokat fejt ki gazdaságpolitikánkról, követhető utjairól.
ferge zsuzsa új és régi szociálpolitikai dilemmákkal foglalkozik
cikkében. „mi történik társadalmunk művelődési alapintézményében?,,
című készített interjút a közoktatásról horváth miklóssal, a vas
megyei pártbizottság első titkárával füleki józsef.

a folyóirat közzéteszi azokat az irányelveket, amelyeket lukács
györgy születésének közelgő 100. évfordulójának előkészítésére
bocsájtott ki a párt központi bizottsága mellett működő
művelődéspolitikai munkaközösség.

hogyan látja munkásszemmel politikánk végrehajtásának problémáit
a csepel autógyár szakmunkása, egyben a párt központi bizottságának
tagja - erről beszélgetett horváth józseffel koncz istván. a
vállalati gazdálkodás és a személyzeti munka összefüggéseit
világítja meg az az eszmecsere, amelyet az alba regia építőipari
vállalat vezetőivel folytatott héthy lajos. juhászné vágási mária
írása áttekintést ad a tőkés országok „fekete,, és informális
gazdaságáról.

„a szocializmusról gondolkodva,, című sorozatban kapitány ágnes
és kapitány gábor „kételyek és fogódzók,, című írt tanulmányt.
pál lénárd dolgozata a marxizmus és a természettudományok
kapcsolatával foglalkozik, a véletlen és szükségszerűség
összefüggéseit elemelve. munkácsy gyula cikke a szovjet gazdaság
helyzetét tekinti át az ötéves terv félidejében.

a „politikus-pályák,, című sorozat kéthly anna, illetve dimyész
lajos életutját, portréját vázolja fel - az előbbi strassenreiter
erzsébet, az utóbbit somlyai magda tollából.

„példázatok, erkölcsök, tények,, című poszter györgy a mai
magyar irodalomban jelentkező műfajokat és tendenciákat mutatja be;
szerdahelyi istván pedig „a valóság és tükre,, című írásában a
magyar irodalom, a magyar film területén megnyilvánuló új
törekvésekről számol be. /mti/

kö ag olt

17.50 190983 2117

-.-

sb0083 4 160 mtib2022 /felhasználható: 19.00 órától!/
a győri filharmónikus zenekar jubileumi hangversenye

1983. szeptember 19. - hétfőn, megalakulásának 15. évfordulója
alkalmából, ünnepi hangversenyt adott a győri filharmónikus zenekar
a városi tanács székházának dísztermében. a koncert előtt jankovits
györgy, a megyei tanács elnökhelyettes méltatta a 72 tagú együttes
másfél évtizedes tevékenységét. egyebek között elmondta, hogy a
győri filharmónikusok sokat tettek és tesznek a zenei kultúra
terjesztéséért győr-sopron megyében és a megyehatárokon túl is.
rendszeresen koncerteznek győrött, sopronban, tatán és veszprémben
korábban sándor jános, az utóbbi években jancsovics antal karnagy
vezényletével. sikereket arattak külföldi vendégszerepléseiken is, a
többi között olaszországban, jugoszláviában, az nszk-ban és
ausztriában. tizenöt év leforgása alatt 10 nagylemezt készítettek.
rögzítették egyebek között brahms 21 magyar táncát, valamint johann
strauss keringőit és polkát, amely arany lemez lett.

az együttest több tucat vendégkarmester vezényelte. felléptek a
moszkvai nagyszínház főzeneigazgatójával, jurij szimonovval, továbbá
a japán kobajasi kenicsiroval, a spanyol paul capognoval, az olasz
angelo efrikiannal, vezényelte őket ferencsik jános, lehel györgy,
lukács erwin, medveczky ádám.

repertoárjukban a zeneirodalom szinte valamennyi korszakának
kiemelkedő alkotásai szerepelnek, ápolják és műsorra tűzik a szűkebb
pátria zenei hagyományait, felkarolják a kortárs szerzők műveit.
ennek szellemében állították össze farkas ferenc, kocsár miklós,
vántus istván, láng istván és lendvai kamillió műveiből jubileumi
koncertjük műsorát. a hangversenyen ősbemutatóra is sor került.
bemutatták farkas ferenc musica gloiosa című zenekari alkotását,
amelyet a szerző a jubileumra komponált. az együttest jancsovics
antal vezényelte. /mti/

mzs/sza/kz/mz olt

17.54 190983 1849

-.-

sb0084 4 150 mtib2023

a volán közleménye

1983. szeptember 19. - a volán közli:
a volán értesíti az utazóközönséget, hogy az illetékes román hatóságok intézkedése következtében 1983. szeptember 20-tól a Romániába közlekedő menetrendszerű autóbusszjáratának üzemeltetését beszünteti. /mti/

kö olt
17.55 190983 0291

-.-

sb0085 4 180 mtib2025 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. szeptember 19.

előrejelzés kedd estig:

csak néha növekszik meg a felhőzet, eső nem várható. több óras napsütés valószínű. a hőmérséklet csúcserőrtéke 22 és 27 fok között alakul. /mti/

mz olt
18.15 190983 0286

-.-

sb0086 1 130 mtib2026

hazánkba érkezett ... /4. rész/

az mti tudósítójának értesülése szerint a nyílt, őszinte légkörű megbeszélést az álláspontok kölcsönös megismerésére való törekvés jellemezte. a felek áttekintették a magyar-amerikai kapcsolatok helyzetét. megállapították, hogy - különösen a kereskedelmi egyezmény megkötése óta - fejlődött az együttműködés, s a már meglévő keretek további lehetőséget adnak az előrelépésre, elsősorban a gazdaság és a kereskedelem területén. ugyanakkor felvetődött: a magyar és az amerikai vállalatok együttműködését hátráltatja, hogy a legnagyobb kedvezmény megújításáról évenként dönt az amerikai törvényhozás. mindkét fél egyetértett abban, hogy ez csökkenti az üzleti biztonságot, s nehezíti a kapcsolatok továbbfejlesztését, kiterjesztését.

szó esett a kulturális és a tudományos együttműködés eredményeiről, s a tárgyalópartnerek kölcsönös véleménye szerint kívánatos lenne, ha a kapcsolatok alakulásában az eddiginél jelentősebb szerepet kapna a turizmus.

a tárgyalások végeztével George Bush és kísérete rövid körútát tett az országház épületében. Marjai József mutatta be a parlament díszes termeit, amelyekhez a magyar történelem számos emléke fűződik. az amerikai alelnök az országgyűlés üléstermét megtekintve érdeklődött a magyar törvényhozó testület munkájáról is.

innen felhasználható 20.15-től!

este a parlament vadász termében Lázár György és felesége diszvacsorát adott George Bush alelnök és felesége tiszteletére. a diszvacsorán Lázár György és George Bush pohárköszöntőt mondott. /mti/

t sr/gg/ -ár/mz olt

18.34 190983 1642

-.-

sb0087 4 160 mtib2027

ki minek mestere? - ifju kőműves szakmunkások vetélkedője szolnokon

1983. szeptember 19. - hétfőn, a ki minek mestere? vetélkedősorozat keretében megkezdődött szolnokon az ifju kőművesek országos szakmai versenyének döntője. az évm, az építők szakszervezete és a Kisz kb által szervezett versenyen az elődöntők legjobbjai, tíz, egyenként négy fős mini brigád ad számot szaktudásáról. a nyitónapon háromórás írásbeli feladatot kellett megoldaniuk. a gyakorlati vizsga kedden kezdődik: feladatai között panelos lakás javítása, vakolás, lábatakkészítés, válaszfal-falazás és ajtó-ablaktok pontos beállítása szerepel. bár a döntőn elsősorban brigádok versenyeznek, a zsüri minden fiatalot egyénileg is értékeli, s a legeredményesebben szereplők mestermunkás oklevelet kapnak.

az ifju kőművesek szakmai vetélkedőjének országos döntője pénteken ünnepélyes eredményhirdetéssel zárul. /mti/

laz/kné/kö kz olt
18.35 190983 0921

-.-

sb0088 4 160 mtib2032

színészek a porondon

1983. szeptember 19. - színészek vették birtokukba hétfőn este a fővárosi nagycirkusz porondját, s parádés műsort mutattak be az országos rendező iroda szervezésében.

korábbi tv-produkció mintájára az ori tavaly rendezte meg először a „színészek a porondon„ című előadásait: a műsor osztatlan sikert aratott. a rendkívüli érdeklődés alapján az idén is megrendezik a színművészek cirkuszi műsorát. ezuttal több előadást tartanak: a tavalyi négygel szemben 10 estén tekintheti meg a közönség e különleges cirkuszi látványosságot.

a nézők ismét találkozhattak a hétfői bemutatón esztergályos ceciliával, az „elfürészelt nővel„, kabos lászlóval, aki nosztalgia című produkciójával jelentkezett, psota irénnel, aki aerobic-bemutatót tartott, gálvölgyi jánossal, aki körmendy jános partnereként bohóctréfákkal neveltette meg a közönséget, csala zsuzsával és lórán lenkével, akik állatidomárként léptek a porondra, cserháti zsuzsával, aki kötélbalett-táncosnóként új oldaláról mutatkozott be.

a továbbiakban az önök kérték... népszerű televíziós kivánságműsor paródiájával szórakoztatta a közönséget dayka margit, cirkusz a mellényzsebben volt a címe alfonsó magánszámának, szőrén ülte meg a lovat koncz gábor. ami a tv-leg-ekből kimaradt címmel rózsza györgy sorozatának eddigi legsikeresebb mutatóványosait hozta el, zenebohócként lépett a közönség elé sárosi katalin és zsoldos imre, nőimitátorként pedig balázs péter és szombathy gyula, és színészek alkotta zenekar adott koncertet.

az előadást kalmár tiber, a vidám színpad rendezője vitte porondra, közreműködött a stúdió 11 zenekar.

a hétfői bemutatót további 9 követi októberben és novemberben.

/mti/

t cs/bc/mz olt

19.11 190983 1738

-.-

sb0089 4 150 mtib2034

egerben gyártják az lm-cigaretta

1983. szeptember 19. - az egeri dohánygyár évek óta törekszik az egészségre kevésbé káros cigaretták előállítására. e törekvésnek megfelelően az amerikai philip morris cégtől megvásárolta az lm-cigaretta licencét. a gyártás most indult - erről tartottak sajtótájékoztatót hétfőn az amerikai cég és az egeri gyár képviselői az átrium hyatt szállóban. az új cigaretta könnyű, igen jó minőségű, kátrány és nikotintartalma alacsony. a licenc árának ellentételezésére magyarországon természetesen dohányt szállítanak az amerikai cégnek.

az új cigaretta dobozonként 36 forintos áron kerül forgalomba.

/mti/

kg/gg/kö olt
19.58 190983 0663

-.-

sb0090 4 180 mtib2037

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. szeptember 19.
 sb0001 fneb-vizsgálat a budapesti üzeme-gyészeti ellátásról
 sb0002 jobb ellátás, kulturáltabb boltok
 sb0003 etnológiai társaság alakul budapesten
 sb0004 gyermekháború - filmen
 sb0005 jól vizsgázott az új hibrid-kender
 sb0006 új termékek a mirelit étlapon
 sb0007 nyílik az aranyerebcsin
 sb0008 szüretelnek a duna-tisza közén
 sb0009 dióverés borsodban
 sb0010 szlovák nyelvű tv-adás
 sb0011 dr. várkonyi péter washingtonba utazott
 sb0012 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0013 a budapesti porcelángyár kiállítása
 sb0014 halálos közlekedési balesetek
 sb0015 tanévnyitó a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán
 sb0016 balesetek
 sb0017 megnyílt a portugál szakszervezeti oktatók tanfolyama
 sb0018 szélesítik a 86-os főutat
 sb0019 szlovák ételkülönlegességek békéscsabán
 sb0020 raktárból vasműszaki áruház
 sb0021 elhunyt kardos józsef
 sb0022 irodalomtudományi kollokvium budapesten

M

sb0023 az évm és az építők szakszervezete vezetőinek megbesz.
 sb0024 hazánkba érkezett george bush amerikai alelnök /1. rész/
 sb0025 béke, szolidaritás, ...
 sb0026 borbély sándor az ndk-ba ...
 sb0027 megkezdődtek a szakmai ... /1. rész/
 sb0028 szeptember 1923.
 sb0029 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0030 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0031 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0032 életmentő fiatalokat tüntettek ...
 sb0033 szekszárdi zenekarok ...
 sb0034 lengyel árhivatali ...
 sb0035 szüretelnek móron
 sb0036 önkiszolgáló raktáráruház ...
 sb0037 kiadós csapadék csongrádban
 sb0038 egynapos szünet
 sb0039 moszkvába utazott az mszmp ...
 sb0040 lunkányi emléktábla nagycenken
 /folyt.köv./ mz
 20.47 190983 1636

-.-

sb0091 4 180 mtib2038

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 hazánkba érkezett ... /2. rész/
 sb0042 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0043 magyar-angol történelem ...
 sb0044 a környező országok időjárása
 sb0045 magyar-ndk barátsági hét ...
 sb0046 kerkamenti kulturális napok
 sb0047 csecsen-ingus küldöttség
 sb0048 szandai sándor szobrászművész ...
 sb0049 képzőművészeti kiállítás
 sb0050 szabó lászló szobrászművész ...
 sb0051 fánicsik mária kiállítása
 sb0052 hazánkba érkezett ... /3. rész/
 sb0053 az mmb ... /1. rész/
 sb0054 az mmb ... /2. rész/
 sb0055 miről ír a kertészet és szőlészeti
 sb0056 az mszmp küldöttségének ...
 sb0057 megkezdődött a ... /1. rész/
 sb0058 megkezdődött a ... /2. rész/
 sb0059 megkezdődött a ... /3. rész/
 sb0060 elutazott a dán szocialista ...
 sb0061 a választójogi ... /1. rész/

sb0062 a választójogi ... /2. rész/
 sb0063 kitüntetés
 sb0064 békenagygyűlés a szot ...
 sb0065 iskolacentenárium
 sb0066 kristálynövesztési konferencia
 sb0067 holland festőművész
 sb0068 megkezdődtek a szakmai ... /2. rész/
 sb0069 kádár jános finnországra látogat
 sb0070 megnyitották az országos ...
 sb0071 madách-versek illusztrációi
 sb0072 új kiállítás a szot-dijasok ...
 sb0073 utlezárások
 sb0074 a fővinform jelenti
 sb0075 a magyar népi iparművészek ...
 sb0076 kádár jános fogadta az ...
 sb0077 bekapcsolják a vezetékes ...
 sb0078 novemberben román nemzetiségi ...
 sb0079 szolidaritási nagygyűlés leninvárosbana
 sb0080 megkezdődtek a szakmai ... /3. rész/
 /folyt. köv./ mz/kö
 20.47 190983 1484

-.-

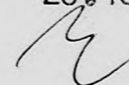
sb0092 4 180 mtib2039

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 megjelent a társadalmi szemle ...
 sb0082 a győri filharmónikus ...
 sb0083 a volán közleménye
 sb0084 időjárásjelentés
 sb0085 hazánkba érkezett ... /4. rész/
 sb0086 ki minek mestere?
 sb0087 színészek a porondon
 sb0088 egerben gyártják az lm ...
 sb0089 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0090 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0091 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: halasi györgy
 oltványi ottó
 - v e g e -

/mti/ mz/kö olt
 20.48 190983 0638

-.-

MTISzerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/X

Belföldi hírek

budapest, 1983. szeptember 20. bel k e d d

sb0001 4 150 mtib1001

hasznos diákmunka az őszi földeken, gyümölcsösökben

1983. szeptember 20. - mind több diák kapcsolódik be az őszi mezőgazdasági munkába, jelenleg mintegy százezer általános iskolai tanuló, középiskolás, főiskolás, illetve egyetemista tevékenykedik a földeken, gyümölcsösökben. Legtöbben most bács-kiskun és szabolcs megye mezőgazdasági üzemeiben segédkeznek, hogy a termés mielőbb biztonságba kerüljön, a következő hetekben pedig, ahogy a növények érése megkívánja, más megyékben is nagyobb számban foglalkoztatják az iskolásokat az üzemek.

az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és az iskolák többsége már a tanév végeztével jóelőre megállapodtak a munkavégzés feltételeiben, helyében, idejében. eszerint az idén a tavalyihoz hasonló arányban megközelítőleg ötszázezer tanuló vesz részt a munkákban. többségük a szőlőszüretben az alma, körte, szilva szedésébe kapcsolódik be, illetve a paprika-, paradicsomszedés gyorsításában működik közre. egy részük a burgonya-, a napraforgó- és a kukoricaföldeken a gépek által hátrahagyott termést szedi össze, hogy minél kisebb legyen a veszteség. néhány ezren konzervgyárakban, hűtőházi üzemekben az előfeldolgozásból, az őszibarack felezéséből, a paprika csomázásából veszik ki részüket. a diákok tevékenysége igen hasznos, hiszen évről évre a kézimunka-igényes őszi termények mintegy 25 százalékát ők szedik le, amelynek értéke várhatóan az idén is eléri a négymilliárd forintot.

